

සයිමන් නවගත්තේගමගේ කෙටිකතා එකතුවක්

ඔහුගේ කතාව...

මා මහනුවර ගිය පළමුවන වාරය එය නොවූ නමුත් ඊට පෙර ගිය හැම වතාවකදීම දවසකට දෙකකට වඩා මම එහි නොනැවතුණෙමි. එහෙත් විශ්ව විද්‍යාල ජරවේග විභාගය සඳහා එහි ගිය මම දින පහළොවක්ම මෙවර ගත කෙළෙමි. මා ගොස් සිටියේ මගේ අනාගතය කෙරෙහි මහත් සේ බලපෑ හැකි විභාගයක් ගැනීම සඳහායි. එහෙත් නුවර ගත කළ කාලය තුළ විභාගය ගැන පමණක් නොව මා ඇසූ දුටු දේ පිළිබඳව ද මා දැඩි සැලකිල්ලක් දැක්වූයේ පිළිම ගෙයකට ඇතුළු වූ කුඩා දුරුවෙකු මෙනි.

මා ඉගෙනීම සඳහා නැවතී සිටි අනුරාධපුර පළාතේ අවුරුද්ද මුළුල්ලේම දැඩි නියඟයකි. උදේ සිට රෑ වනතුරු වැහි වළායෙන් තොර අහසෙහි සැරිසරන සුය්ය්‍ය තාපයෙන් පීඩා විඳන්නේ වාතය පමණක් නොවේ. ගස් කොළන්, මහපොළොව පමණක් නොවේ. තිසා වැවේ ජලය බිංදුව දක්වා සිත්දවන ඒ හිරු රැසින් අපේ ඉන්ද්රියෝ ද මැළවී හැකිලෙති. එහෙත් සිසිල් දේශගුණයක් සහිත අමුතු පරිසරයකදී මැළවුණ ඉන්ද්රියෝ නැවත පණ ලබති. නුවරදී මා ඇසූ දුටු ලොකු කුඩා සැම දෙයක් කෙරෙහිම මගේ සිත වහා දිව ගියේ මගේ ඉන්ද්රියන් එහිදී ලැබූ ජරාණය නිසා වන්නට ඇත.

මගේ විභාගය පවැත්වුනේ ජේරාදේණියේ විශ්ව විද්‍යාල ගොඩනැගිලිවලය. සවස තුන හමාරට එදින නියමිත විභාගය අවසන් කල මම ආපසු නුවරට පැමිණියේ මහා තෙහෙට්ටු ගතියකිනි. මල්වතු විහාරයේ මා නැවතී සිටි කාමරයේ මද වේලාවක් ගත කළ මම හික්මුනගේ ශරීර දෝවනය සඳහා මහනුවර වැව අයිනේ ආවරණය කරන ලද ජලාශයෙන් ඇඟ සෝදාගනිමි. සිතල දියෙන් සේදුන දහඩිය සමග වෙහෙස ගතිය ද සේදී ගියේ ය. රාත්රි කෑම ගත් මම ඇදෙහි නිකමට වැතුරුනෙමි. ගණනට වඩා මදක් පිරුණු උදරයේ හිර කමක් දැනුණ ද ඇල් දියෙන් සප්පායම් ලැබුණු මගේ ඇඟට මහා සනීපයක් දැනුණි.

මම උදේ මේ කාමරයෙන්ම පිටවූ තැන් සිට ආපසු පැමිණෙන තෙක් ඇසූදුටු දේ, විභාගය ආදිය නැවත මෙනෙහි කළෙමි. ඒ අතරින් මගේ ඇසකන දැඩිව බැඳගත් දේ මම නැවත නැවතත් මෙනෙහි කළෙමි.

අසල කාමරයේ ඔරලෝසුවක එකොළහ වදිනු ඇසූ මම පුදුම වීමි. මා මෙතරම් වෙලා කල්පනාවේ ගිළී සිටියේ ද? උඩුකුරුව වැනිරි සිටයි හෙයින් මගේ පිට රත්වී තිබිණි. නිදිමතද සලකනකුදු දෙනෙතට නොදැනේ. මම ඇදෙහි වාඩි වූයෙමි.

ඇඳ අසල මිටි කනස්සුව මත කුප්පි ලාම්පුවකි. නොවසන ලද දොර පඵවෙන් ඇතුල්වන ශීතල මුදු සුළගෙහි පැටලෙන පහන් දැල්ල ඒ මේ අත තාලයකට පැද්දෙයි. කාමරයේ එහා කොනෙහි වූ දැව බඩු කීපය යම්තම් පෙනී නොපෙනී යයි.

ලාම්පුව හැරුණු විට කනප්පුව මත ප්රශ්න පත්ර කීපයකුත් පොත් දෙකකුත් වෙයි. මගේ නෙත් දිවගියේ එක් පොතක් තුලින් මැත්වූ ලියුම් කවරයක් වෙනයි. මම එය අතට ගත්තෙමි. එය මගේ පාසලේ මිතුරියක විසින් එවන ලද්දකි. එය මට තැපෑලෙන් ලැබුණේ උදේයි. එහෙයින් ලියුම දිග නොහැරම එහි පැහැදිළි රවුම් අකුරෙන් ලියා තිබූ සමහර පාඨ මතක් කර ගත හැකි විය.

“ඔබේ විභාගය ඉතාම පහසු ඇති නේද? ඔබ විභාගයෙන් උසස් ලෙස සමත්වෙය යනු මගේ එකම පැතුමයි.

මීට

ඔබේ

බී. මැණිකේ”

යි ලිපිය අවසාන කොට තිබුණි. මීට ඔබේ බී මැණිකේ යන්නේ යම් කිසි සැඟවුණු අර්ථයක් සෙවීමට මා උදේ උත්සාහ කළ හැටි මට මතක ය.

ලිපිය ඔස්සේ මගේ සිතුවිලි යළිත් පාසල කරා ඇදුණි. පාසල ගැන සිතන විට වෙනදා විවිධ දහසක් දේ මගේ සිතියට ගලා එන මුත් දැන් මගේ කල්පනා සියල්ලම එතුණේ මට ලිපිය එවූ කෙල්ල වටායි. ඇගේ ලිපිය නිසා පිබිදුණු කල්පනාව ඇති මමම පාසල් ජීවිතයේ දී ඇ හා සම්බන්ධ සියලුම ජවනිකා සිහිකළෙමි.

ඇ කථා කළ සැටි- මට සැලකූ ආකාරය - සිනාසුණු සැටි මේ සියල්ලගේම දැන් මට අමුත්තක් පෙනේ. මේ වර මා දැහැණින් මිඳුනේ දෙක වදින විටයි.

මගේ ඇඟට අමුතු උණුසුමක් දැනුණි. නිදිමතේ සළකුන කුදු දෙනෙතට තවම නොදැනේ. ඇඳ වියලේ දමා තිබූ කමිසය හඳගත් මම පහත නිවා දමා දොර පියන ද වසා කාමරයෙන් පිටවිමි.

යම්තමින් එළිය කරන ලද කාමරය තුළ මාගේ ම සිතුවිලිවල එල්බගෙන පිටත වසන- ලද ඇස්කන් දොරින් යුතුව සිට, විදුලි පහනින් ආලෝක කරන ලද එළියට පැමිණීමත් සමඟම මගෙ ගත සිත වහා පුබුදු විය. මගේ මොළය වටා කැරකුණු සිතුවිලි මීදුම විසිරිණ. මගේ සිත එක් අරමුණක නොවන නමුත් දළදා මැදුරට එහායින් අහසට නැඟී සිටි මහ කන්ද මෙන් නිසලය; සන්සුන්ය.

වේලාව රාත්රී දෙක වුවද නගරයේ සෝෂාව එතරම් අඩු නොවී ය. විදුලි පහන් කණු වලින් සැරසුණු වීථි හරස් පාරවල් දිගේ නොනැවතී ඒ මේ අත දුටු බස් කාර්වල හඬ - දුම්රියේ ‘හු’ හඬ මගේ දෙකතට ගලා ආවේය. කාමරය තුළට වී මේ සියල්ලටම ගොලුව සිටි මා ඒවාට ඇහුම් කම් දුන්නේ කලක් බිහිරිව සිටි එකකු මෙනි.

මම නුවර වැව වටා දිවෙන තාර පාරට බැස්සෙමි. වැව් දිය පහසගෙන හමන සුළඟ සිතල වූ නමුත් මගේ දෙපා පිසගත් තාර පාර උණුසුමෙන් යුක්ත විය. සවස් කාලයට විනෝද සචාරි සඳහා එන ගැහැණුන්ගෙන් පිරිමින්ගෙන් මේ පැත්ත පිරෙන නමුත් දැන් එකෙකුදු ජේතනේක් මානයක නැත. වැව් ඉවුරෙහි තබන ලද “විවේක ආසන” පින්තට ඇරී තිබේ. මම තවත් ටිකක් දුරට ගමන් කළෙමි.

විදුලි එළිය පවා මැඩගෙන පාරෙන් වැවෙන් - විශාල පෙදෙසක් අඳුරේ ගිල්වාගෙන සිටි මහ රුස්ස ගසකට එහායින් වූ බංකුවක හිඳගෙන හුන් මිනිසෙකු දුට මම පුදුමවිමි. කුනු තැවරි සායම් වියැකුණු පරණ කබායකුත්, කලිසමකුත් ඔහු හැඳ සිටින බව ළංචි බැලූ මට පෙනිණ. ස්නායු දුර්වලතාවයකින් මෙන් ඔහුගේ දෙවුර ද හිස ද සෙළවෙයි. වරින් වර පැද්දෙයි. පුටු ඇන්දට හොඳට හේත්තු වී සිටි ඔහු වරින් වර

දළද මාලිගාව දෙසත් වතුරේ පාවෙන සෙවණැලි දෙසත් බලයි. ඔහුගේ එක් අතක් පණ නැතිව මෙන් පුටුවෙන් පහළට එල්ලෙමින් තිබූ අතර අනික් අතේ ඇඟිලිවලට තරයේ හිරවුන බෝතලයක් විය. මම තවත් ඔහුට ලංවීම. බිම වැටී තිබූ දිරාගිය කුඩා අත්තක් මගේ පතුලට හසුවී බිඳුණි. එහෙත් එහි ශබ්දය ඔහුට ඇසුණ බවක් නොපෙනිණි. හොරණුවක් පිඹින්නෙකු මෙන් දෙකම්මුල් පිම්බෙන සේ කටට සුළං පිරවූ ඔහු ශබ්ද නගා පිට කළේය. බෝතලය මුහුණට කෙළින් ඔසවා ඊට ඔරවා බලා දත් විරිත්තා සිනාසී බෝතලයේ කට තබාගත්තේ ය. උගුරක් ඉහළට ඇද නික පහළට බේරුණ දියර පිස දමා “ඇයි හිටගෙන ඉන්නේ? වාඩ්වෙන්න” යි කීවේය.

මම පුදුම වූයෙමි. ඔහු මා දෙස එක් වරකුදු නොබැලුවේය. කතා කළේද මා දෙස බාලගෙන නොවේ. මා එහි සිටින බව ඔහු දැනගත්තේ කසේද ?

“කොහොමද දැක්කේ මා මෙනත හිටිය බව?” යි මට නොදැනුවත්වම කියවිණි.

“හි: හි: හි: හි-” යි සිනාසෙමින් මේ වර හේ මා දෙස හිස හරවා බැලුවේය. “මේ බෝතලේ මැදින් නොපෙනෙන්නේ මොකක්ද පොඩි මහත්තයා? එන්න එන්න-. වාඩ්වෙන්න-. හි: හි: - පොඩි මහත්තයාට ඒක තේරෙන්නේ නෑ මම කොහොම පැහැදිලි කළත්. මේ-. බෝතලේ මොකක් ද කියලා දන්නව ද? නෑ- නෑ- පොඩි මහත්තයාට තේරෙන්නේ නැහැ- ඒක-. ඒක තේරුම් ගත්තේ ඕ-මාර්-බ-බ-බායම් හැරෙන්නට - මම විතරයි. හි: හි-” යි දත් විළිස්සා පිළිකුල් ලෙස සිනාසුණ ඔහු බෝතලය සිඹ බංකුවේ එහා කොනට විය. මම මෙහා කොනෙන් වාඩි ගති. ඔහු වෙතින් නිකුත් වූ රා ගඳත් දහඩිය ගඳත් මගේ නැහැය හැකිළවීය. ඔහු සාක්කුවකින් කබල් ලේන්සුවක් ඇද එයින් බෝතලය පිස දැමීමේය. තවත් උගුරක් ද ඇද්දේ ය.

සිහින් රැළි නංවමින් හෙමින් හෙමින් පෙරෙළෙන දිය කඳ දෙස මොහොතක් බලා සිටි ඔහු හදිසියේම බෙල්ල කරකවා මුහුණ මා දෙසට හරවා,

“ මාව කොයිවාගෙ මිනිහෙක් කියලද ඔබ හිතන්නේ?” යි ඇසුවේය.

විදුළි පහන් එළිය වැටුණු ඔහුගේ මුහුණ මට පැහැදිලිව පෙනෙයි. නොපිරණු ලැබූ කෙස් වැටියෙන් ඔහුගේ නළල සම්පූර්ණයෙන් ම වැසී ඇත. සිහින් නුවුව ද සුදු කළු රැවුල් කොටෙන් පිරි මුහුණ රැළි ගැසී තිබේ. උඩට හැරවුණු නාසය ද, බිමත් කම නිසාදෝ පහතට එල්වුණු ඔහුගේ යටිතොල ද , ඔහුගේ මුහුණට අමුතු පෙනුමක් ලබා දී තිබුණි. රැළිවලින් වටවී තිබූ දෙ ඇස් ඇරී තිබුණේ යන්නමිනි. ඔහු නැවතත් තම ජ්රශ්ණය ජ්රතිරාව කළේ ය.

“මම කෙහොම කෙනෙක් කියලද ඔබ හිතන්නේ?”- මේ වර ඔහු මා දෙස බැලුවේ සමච්චල් සිනාවකින් සැරසුණු දෙනෙතකිනි.

මා පිලිතුරු දීමට පෙර නැවතත් ඔහුම කතා කළේය. “ මම නිකම්ම නිකම් බේබද්දෙක් කියල නේද ඔබ හිතන්නේ.? - කමක් නෑ - ලෝකයා මොනවා කිවත් කෙරුවත්, මාත් ඔබත් ලෝකයේ අනික් කොයිම මිනිහෙක් වුවත් අතර වැඩි වෙනසක් නෑ- තේරුණාද? මගේ ඇඳුම් වැරහැළි බව ඇත්ත- නමුත් ඔබේ ඇඳුම් පිරිසිදුයි. මොකක්ද වෙනස? - ඔබ ලෝකයාට ඕන විදියට ඇඳුම් පැළඳුම් අදිනවා- ජීවත් වෙනවා- මම මට ඕනෑ හැටියට ජීවත් වෙනවා- මම කිසිම උත්සාහයක් ගන්නේ නෑ සමාජෙට ඕනෑ හැටියට වැඩ කරන්ඩ- එව්වරයි” ය ඔහු කියාගෙන කියාගෙන ගියේ ය. ඔහුගේ කට හඬ ගොරෝසු ය. ඉඳ හිට ඉහළට කැරකී එන රා සැර නිසා ඇණ හිටිය ද, රා වමාරන්නාක් මෙන් ඔහු කතා කළේ ය.

“මොන විධියෙන් සැරසිලා හිටියත්, මොන සුවඳ විලවුන් මුනේ තවරාගෙන හිටියත් හැම ගැනියෙකුගේම, හැම මිනිහෙකුගේම මුහුණක් දිහා බලපුවාම එකපාරටම ජේන දෙයක් තමා ඒ හැම මුණකම ‘මහා හිස්

කමක් කැවිලා තියෙන බව. අපි මේ සේරම කරන්නේ මේ හිස් කම වහ ගන්න තේරුණා ද? මහත්තයා පොත් පත් බලනවා ඇති - ඉගෙන ගන්නව ඇති - තව කෙනෙක් ආගම ධර්මය ඉගෙන ගන්නවා - සිල් ගන්නවා - තව කෙනෙක් සිනමා බලන්නට යනවා - තවත් කෙනෙක් ගණිකා මඩුවේ පැය විසි හතරම ගෙවනවා - මම බෝතලේ තුරුල් කරගෙන දවස් ගත කරනවා - අපි සියලු දෙනාම මේ සියල්ලම කරන්නේ අර හිස්බව වසාගන්න- ඒ හින්දා සිල් රකින කෙනෙකුත්, මාත් අතර පරමාර්ථ වශයෙන් කිසිම වෙනසක් නැහැ නේද මහත්තයා- හි: හි: හි: යි සිනාසෙමින් ඔහු බෝතලය කම්මුලට තබා තද කළේය. තවත් උගුරක් බිවේ ය.

මුළදී මේ බේබද්දා කෙරෙහි මා තුළවූ පිළිකුල කෙමෙන් අතුරුදහන් විය. අහිනික්මන් කොට සිතට කයට දුක්දී සත්යය අවබෝධ කළ මුණිවරයෙකුට මෙන් මම ඔහුට ඇහුම්කම් දුන්නෙමි.

මා සැලකිල්ලෙන් ඔහුට කන්දෙනු දුටු ඔහු තවත් මා දෙසට හැරුනේ ය. අවුරුදු ගණනක සිටම තම අදහස් හෙළි කිරීමට කෙනෙකු සොයමින් නොඉවසිළිමත්ව සිටි එකෙකු මෙන් ඔහු කතා කළේය.

“මම මේ සත්යය සොයා ගත්තේ කෙසේ ද? කවද ද? කියල මත්තමයට දැන ගන්ට ඕනෑ ඇති නේ ද? ඒක මට කියන්ට බැහැ මත්තමයා. මම බොන්ඩ් පටන් ගත්තේ ඒක අවබෝධ කරලා නෙව්. බොන කොටයි මට ඒක අවබෝධ වුනේ- ඒ වගේ ම ඒ කාලේ - ඒ කියන්නේ මේ මහත්මයාගේ වයසේ, මම කවදාවත් හිතුවේ නෑ මගේ ජීවිතේ මේ විදියට වෙනස් වෙයි කියලා” යි එහු දෙකම්මුල් පිම්බෙන සේ කට්ට හුළං පුරවා ශබ්ද නඟා පිට කළේ ය.

“ ඔබ මේ තත්වයට වැටුනේ, බොන්නට පුරුදු වුනේ, මොන හේතූන් නිසා ද? යි මම ඇසිමි.

“ඒක තමයි මටත් තේරුම් ගන්න බැරි- මම මේ තත්වයට වැටුණේ ඇයි කියලා මට ම තේරුන්නේ නෑ මම මගේ පොඩි කාලේ ඉඳලා ජීවිතය අවුස්සලා බැලුවා- අර පිට - මේ පට හරවාලා බැලුවා- ඒක අස්වාභාවික සිද්ධිවලින් ගහණ බව ඇත්ත- ඒ උණත් මේ විදියට ජීවිතේ හැඩ ගැහුණේ ඇයි කියලා මටමම තේරුම් ගන්න බැහැ-” යි කියමින් ඔහු, බොත්තම් කැඩිගිය කම්සයෙන් එළියට නෙරා තිබූ උදරය අත ගැවේය. තවත් රා උගුරක් බිවේය.

“ මේ ජෝසප් කොළිජියෙන් සීනියර් පාස් කරන කොට හොඳ කඩවසම් ඉලන්දාරියක්” යි තම ජීවිත කථාව කීමට අර ඇන්දේ ය.

මිලිටරි කාලේ පරණ ලොරියක් අප සිටි තැන පසුකොට මහ හඬින් ඇද්දුණේය. සඳ පහනිනුත්, වීදුලි එළියෙනුත්, වැවේ එහි ඉවුර වටා ඇති දළදා කලා සම්ප්‍රදායේ තාප්පය සුදට සුදේ බබළයි. ඉහළ සිට පහළටම වීදුලි බුබුළෙන් සරසන ලද ක්වීන්ස් හෝටලයේ ඡායාව නිශ්චල වැව් දියේ පිලිබිඹුව තිබේ. ගණ අදුරෙන් වැසුණු කන්ද පසුතලය කොටගත් දළදා මාළිගය පැහැදිලිව නොපෙනුණද, ඊට කෙළින් වැව මැද පිහිටි කුඩා දූපතෙන් අහසට නැගුණු උස පොත් ගස් කීපය අතු පොරවාගෙන නිසලව සිටිනු හොඳින් පෙනේ.

“සීනියර් පාස් කළායින් පස්සෙ මම වෙන කොළිජියකට ගියා වාසිටි එන්ටරන්ස් කරන්න- එතකොට මගේ වයස අවුරුදු දහනමයයි. ඒ ක්ලාස් එකේදී තමයි මගේ ජීවිතේ අමුතු තත්වයකට හැඩ ගැසුනේ. ඒ සේරටම මුල ඇ”යි- කී ඔහු අහස දෙසා බලා සිනාසුනේ ය.

“ඇ කියන්නේ?”

“ඇ- සෝමා- දැන් මගේ තෝනා-”

“එහෙනම් ඔබට පවුලකුත් ඉන්නවා”

“ඔ: ඔ: ඔව්, ඉන්නවා”

“ඉතින් ඉතින්”

“ඒ කාලේ මම බෝඩ්ම් වෙලා හිටිය ගෙදර අයිතිකාරියගේ දුව තමයි සෝමා. ඇ හොඳ හැදිවිට කෙල්ල. ඒ තරම් යහපත් කෙල්ලක් මම කවදාවත් දැකලා නෑ. ඒ අහල පහළ කවුරුත් කතා කළේ ඇගේ හොඳමයි. ගති. ගුන වගේම ඇ ලස්සනයි. මුලදී මම ඇට කිසිම සැලකිල්ලක් දැක්කුවේ නැහැ. නමුත් දන්නවනේ ඔය වයසේදී අපේ හිත්? හැබැයි මුලදී ටිකක් අමාරු උණා ඇ ‘චින් ඔවර්’ කර ගන්න. නමුත් එක ලියුමෙන් දෙකෙන් වැඩේ කරගත්තා- ඇත්තටම අයිසේ, මම ඒ කාලේ ගත කරපු හැටි. මම ජීවත් වුනේ අමුතුව ලෝකයක. පාසලේ වැඩ සියල්ලම මම අතපසු කලා. ලියුම් ලියන්නයි- ඇ හා කථාබහ කරන්නයි- ඇ ගැන හිතන්නයි- තමා පැය විසිහතරම ගත වුනේ.

අපේ මේ සම්බන්ධයට සෝමගේ අම්මගෙන් නම් වැඩි කරදරයක් වුනේ නැහැ. ඒ වුනත් සෝමගෙ තාත්ත හරි වස මිනිහ. ඒ මිනිහා ගෙදර ඉන්න වෙලාවට සෝම ගෙයින් එළියට බහින්නේ නැහැ. මිනිහා දැනගෙන තියෙනව කොහොම හරි අපේ සම්බන්ධය ගැන. දැනගන්න සෝමට හොඳටම ගහල බැණල තියෙනව. නමුත් සෝම ඒ බව මට කිවෙත් නැහැ. මා සමඟ තිබූ සම්බන්ධය අත්හැරියෙන් නැහැ. දවසක් මගේ කාමරේ ජනෙලෙ ළඟම ඇවිල්ලා මල් පොකුරක් විසිකළා කාමරේ ඇතුළට. සෝමගේ තාත්තා වැඩ ඇරිලා එන ගමන් ඕක දැකලා තියෙනවා. මිනිහා ඉඳලා තියෙන්නේ බිල. ආපු ගමන් මා ඉදිරියෙම සෝමව ගහක බඳල හොඳටම තැලූවා ඇට කොපමණ හිරිහැර කළාද කීවොත් හොස්පිටල් එකේ ඇට ඉන්න වුණා. මමත් එදාම ඒ ගෙදරින් පිටවුණා-”

හදිසියේම හමන්නට පටන්ගත් සුළඟකින් මෙතෙක් නිසලව තිබූ දිය කැළඹිණි. අසල ගසෙහි සෙළවුණ අතුවලින් ගිලිහුණ පිණිබිඳු සට - සට ගා තණ බිම වැතිරී තිබූ කොළ මත වැටෙයි. ඇතින් නැගී ආ මිදුමෙන් දළදා මළුව පිටුපස කන්ද වටා තිරයක් බැඳෙයි. උණුසුම් වැව් දියෙන් නහින හුමාලයෙන්, දිය මත ඒ මේ අත දිවෙන සෙවණැලි ටිකෙන් ටික වැසී යනු පෙනේ.

කසි කබල් සපත්තු දෙකිනුත්, අත්ඩ වැටුණු කලිසමෙකුත් වැසුණු දෙකකුල් විහිදුවාගෙන බංකුවේ හොඳටම ඇළවී ඉදිරිය බලාගෙන සිටිය ඔහු, දැන් දැන් වේගයෙන් හමන සිතළු සුළඟ ගැන කසි තැකීමක් නොකොට හේත්තු වී සිටී. ඔහුගේ බොත්තම් කැඩුණ පොඩිවුණ කම්සයෙන් ඉදිරියට තෙරු රැළී ගැසුණ උදරයත් කලු සුදු ලොම් වැසුණු පපුවත් මතුවී පෙනේ. තවත් රා උගුරක් බිව් ඔහු නිකට පිසදමා, කාරා කෙළ ගැසුවේ ය.

“ඉතින් මම සෝමගේ ගෙයින් පිටවෙලා වෙන තැනක නැවතුණත් ඇයව අමතක කරන්න කොහොමටවත් බැරි වුනා - ඇ අමතක කරන්න නියා, මම හොඳටම බයවෙලා හිටියේ ඇගේ තාත්තාගේ දඬුවම් වලට බයේ මාව අමතක කරයි කියලා.

අපේ වාර පරීක්ෂණය පැවැත්වූයේ ඒදවස්වලයි - මට විභාගයට පෙනී සිටින්නත් බැරි වුනා - ඒ අතරම මා ගැන සම්පූර්ණ විස්තරයක් ගෙදරට ඇරලා තියෙනවා සෝමාගේ තාත්තා. අම්මා මට ගෙදරින් ඒවිට මගේ තත්ත්වය පැහැදිලි කරල, දිග ලිපියක්- මගේ දුක සැප බලන්න හිටියෙන් මගේ ඉගෙනීමටත් අමාරුවෙන් වියදම් කළෙත් මගේ අම්මා තමා, නමුත් අම්මා එවූ ලිපිය මම හරියට කියව්වේ නැහැ.

දවස් දෙක තුනක් කුරුමානම් අල්ලලා මම ගියා හොස්පිටල් එකට සෝමාව බලන්න. ඔපමණ වද විදලක් සෝමගේ හිතේ බිංදුවක වෙනසක් වෙලා නැහැ- මට තවත් මතකයි එදා මාව දකින කොට ඇගේ සුදු මැලි මුහුණට ලේ පුරපු හැටි. අන්තිමට ඇ මට කිව් වචන තවත් මගේ කනේ දෝංකාරය දෙනවා - මම දැනගෙන හිටියා මම දැනගෙන හිටියා ඔයා මාව හොයාගෙන ඒවිය කියලා - විමල්, අපේතාත්තා මට දඬුවම් දීම අසාධාරණ නෑ - තාත්ත හිතන්නේ මගේ හිතුවක්කාර කමට වැඩ කරලා අමාරුවේ වැටයි කියලයි. ඔයා උත්සාහ ගන්නවා නම් මාව ගලවා ගන්න පුළුවන් ඉක්මනටම - අපේ හදවත් වල අවංකකම විතරයි ඕනෑ - විමල්

මා එදා- හොස්පිටල් එකෙන් ගියේ මා කළ යුත්තේ මොකක්ද කියලා තීරණය කරගෙනමයි. එදාම මම මෙහි නුවරට ඇවිල්ලා අඳුනන මහත්තයෙකුගේ උදව්වෙන් ගත්ත රස්සාවක් කේ.වී ද සිල්වා සාප්පුවේ. නවතින්න ගේකුත් සොයා ගෙන මම ආපසු ගියේ සැහැල්ලු සිතකිනුයි.

සෝමා මගේ යෝජනා සියල්ලටම කැමති වුනා - ඊට සතියකට පස්සේ අපි කාටත් හොරා මෙහේ නුවරට ආවා. මගේ අම්මා ගැනවත් අම්මගේ අම්ම තාත්ත ගැනවත් මේ වනතුරු දැන ගන්නට නැහැ. - සෝමගේ තාත්තා අප ගැන පොලිසියටවත් දැනුම් දීලා නැති බව පෙනවා. මට ලැබුණ පඩිය ඉතාම සුළු වුණත් සෝමා ඒ සුළු මුදල පිරිමහගෙන ඇහැක් විදියෙන් වැඩ කළා - හැබැයි වැඩි කල් ගත වුනේ නැහැ - තුන් මාසයක්වත් ගෙවුණේ නැහැ. සිනෙත්වත් නොසිතපු විදිහට අපේ කල දවස නරක අතට හැරෙන ලකුණු පහළ වුනා.”

කෙමෙන් කෙමෙන් වඩාත් ගණව නැමෙන මිදුම් ඉමක් කොනක් නැතිව පැතිරෙයි. වැවෙන් එහා කඩ සාප්පු, දළදා මාලිගය, ගස් කොළන්, ඇති බවට සලකුණකුදු නැත. වැව මැද කුඩා දූපතෙන් අහසට නැඟුණු පොල්ගස් කීපය දුම්වලා අතරින් යන්නමට පෙනෙයි. මහ පාරවල විදුළි බුබුලු වළාකුල්වල එතුණු තරමෙන් යන්නමට පෙනෙයි. කිවින්ස් හෝටලය පසුකොට ගිය මොටර් රථයකට කහ එළියක් පමණක් මිදුම දෙබා කරගෙන මඳක් ඇතට විහිදෙයි. කාර් බස්වල හඩ මිදුම තුලින් අප වෙත ගලා ආවේ පොළොවට වෙනත් ලෝකයක සිට එන ශබ්ද ලෙසිනි.

දණිසය මත රැඳු එක් අතකින් අල්වාගත් රා බෝතලය දෙස ගිලුණු දෙනෙත් කරකවාගෙන් ගමන් ඔහු නිසලව සිටියේ ය.

පළින් පළ ඉඳුණු ගස් සහිත රැවුල් පඳුරේ, ඔහුගේ අනෙක් අතේ ඇඟිලි පැටළී තිබුණි. අප අවට කැරකී කැරකී පැතිරෙන මිදුම ඔහුට නොපෙනේ. කම්මුල මත වූ අත අප්පරාණිකව මෙන් පහළ හෙලූ ඔහු නැවතත් තම කපාව ඇරඹුවේ ය.

“ටිකෙන් ටික කයත් සිතත් වැරෙන ගතියක් මට දැනුණා. සෝමා සමඟ එක්වන දවස මම කොතරම් බලාපොරොත්තුවකින් ද හිටියේ? - කොතරම් උණුසුමකින් ද මා ඒ දවස බලාපොරොත්තු වූයේ? සෝමා ඇතින් ජීවත් වූ කාලයේ ඇ නොදැක මොහොතක් මා ගතකලේ කොතරම් වේදනාවකින්ද ? ඒ උණත් අපි දෙන්නට එකට ජීවත් වෙන්නට ලැබුණු දා ඉඳල, ටිකෙන් ටික මා තුළ වූ ආශා, පැතුම් අතුරුදහන් වෙන්න පටන් ගත්තා - ඇ කෙරෙහි මා තුළ වූ ඇල්ම නැති වුනේ කෙසේ ද යි මටම ප්රහෙළිකාවක් - සවස වැඩ අවසාන වූවාම මට ගෙදර එන්න රුචියක් නැහැ - හැබැයි මේකට හේතුව මගේ අධ්යාපනය, ගැනවත් අම්මා ගැනවත් කල්පනා වීම නොවෙයි. මට මේ තේරුම් ගන්න බැරි වුනා මට සිදුවූයේ මොකක්ද කියලා - සෝමා නම් කවදාටත් වඩා සන්තෝෂයෙන් කාලේ ගත කළා ජීවත් වුනා - මාව සනසන්න කරන්න පුළුවන් හැම දෙයක්ම කළා - ඒ වුනාට මට ජීවිතෙන් එක්ක එපාවෙන තත්වයකට ආවා- සෝමා දකින කොටත් කෝපයක් අප්පිරියාවත් මගේ හිසට නැගෙන්න වුනා පස්සේදී -

ඔන්න ඒ කාලෙදී තමා මට මගේ මේ යහළුවා හමු වුනේ” යි කියමින් ඔහු බෝතලය ඔසවා සිමිඹේ ය.
“ඔව්, මෙයා මාව යාළු කරගත්තේ නැත්නම්, එක්කෝ සෝමව ඉවරයි – නැත්නම් මාව ඉවරයි.

මම රැයකට පැය හතරක් පහක් මගේ යාලුවන් ඒකක මෙතැනම, මේ සිටි එකේම ගත කරන්ට පුරුදු
උණා- ඔහොම හිටිය දවසකදී තමයි මට ඇ හමුවුයේ.”

“කවුද ඒ?”

“එයාගේ නම මම දන්නේ නැහැ- මම ඇව ඇමතුටේ ලිලි කියලයි- දුප්පත්කම නිසා ඇගේ ලස්සන
විකුණල ජීවත් වුන කෙනෙක් – නමුත් මා හමු වුනා යින් පස්සේ ඇ ඒ ජීවිතේ අත් හැරියා- ලිලි නිසා මගේ
ජීවිතේ තවත් වෙනස් වුනා. ජීවිතේ එපා වී සිටි මට ඇ නිසා ලැබුණ සැනසීම”. ඔහු කතා කළේ හැඩුම්
යන්ට ලංවුවෙකු මෙනි. ඔහුගේ දෙතොල සැළෙයි. බෝතලය සහිත ඔහුගේ අත වෙවුලණු මට පෙනුණි.

“ඉතින් එක් ගැහැණියක සමඟ ගත කළ ජීවිතේ කළකිරුණු ඔබ තව කෙනෙකුගෙන් සැනසීම ලැබුවේ
කොහොමද?” යි මම ඇසිමි.

“අහන්න එපා මහත්තයා- මට උත්තර දෙන්න බැහැ – ඔය ජ්රශ්ණයම මමත් දහස් වාරයක් ඇහුවා
මගෙන්ම මෙතැනම ඉඳගෙන – උත්තරයක් නැහැ – මිදුමෙන් ඇහුවා – උත්තරයක් නැහැ- මම දන්නේ ඇ
නිසා මම ජීවත් වූ බව විතරයි- මම ජීවත් වුනේ ‘ලිලි’ තුළයි.

ලිලි සමඟ මේ ආශ්රයත් සමඟම මගේ බීමත්කම වැඩිවුනා මිසක අඩුවුනේ නැහැ. සෝමාගේ දුක්බර
ජීවිතය හොඳටම කැපිලා පෙනෙන්නට පටන් ගත්තා. මාව බීමත් කමෙන් ගලවාගන්න ඇ නොදැරූ
උත්සහයක් නෑ. ඒත් ඇ මොනවා කරන්නද? හැබැයි පස්සේ පස්සේ ඇ ගැන මා තුල අනුකම්පාවක්
ඇතිවුනා. මගේ සිතේ රුවියක් වුවත් ඇ සනසන්න මා ටිකක් උත්සහ කළා. මට ඕන වුනා ලිලි සමඟ තිබූ
මගේ සම්බන්ධය රහසක්ව තබාගන්න. ඒ හින්දා වෙනදාට වඩා ටිකක් ආදරේ පෙන්වුවා සෝමාට. ඒ
මොනවා වුනත් මගෙ වමේ යාළුවා අතැහැරියේ නැහැ මම. ලිලිටවත් සෝමාටවත් බැරිවුනා මාව මේ
යාළුවාගෙන් කඩන්න. ඒ දවස්වල කන්නෝරුවෙන් එන්නේ සිහි නැති වෙන තෙක් බී ගෙන...

මට සෝමාගෙන් වගේ ලිලිගෙන් සැප පහසුකම් ලැබුණේ නැහැ. සෝමා වගේ ලිලි මට ඇප උපස්ථාන
කළේ නැහැ. මා කට ගොන්නක් බිගෙන යනවා. ලිලිගේ ගෙදර- ඒ දවස්වල මෙහෙම සිහියෙන් කතා බහ
කරන්නවත් බැහැ මට බිපුවහම – ඉතින් වැනි වැනි මම යන්නෙ ඇගේ ගෙදර- ගියාම ලිලි මගේ හිස
ඇගේ උකුල්ලේ තියාගෙන හිස පිරිමැද මැද ඔහේ මොනවා හරි කියවනවා. නැත්නම් ඇගේ සුදුමැලි මුහුණ
මගේ මුහුණට පාත්කරගෙන ඇගේ කඳුලු පිරුණු ඇස් දෙකෙන් මගේ දිහා බලාගෙන ඉන්නවා. මට
එහෙම වුන්නහැකි සුමාන ගණනක් බඩගින්නේ වුණත් – නමුත් සෝමා මැරිගෙන කරන උපස්ථාන මට
මහා කරදරයක් – මට හොඳට තේරුනා සෝමා මට කොතරම් ආදරයකින් ද වැඩ කරන්නේ කියලා. ඇ
දෙමව්පියන්ගෙන් වෙන්ව මෙතරම් ඇත ආවේ මා නිසයි – මේ තරම් දුක් විඳින්නේ මා නිසයි – මේවා
සියල්ලම මට තේරුණා – නමුත් මා තුල සෝමා කෙරෙහි ඇති වුනේ අනුකම්පාවක් පමණයි. වෙනදාට
වඩා මම ටිකක් සෝමට ආදරෙන් කතා කළා – සතියකට රාත්රි දෙකක් තුනක් ගෙදර නැවතුණා – නමුත්
ඇ කෙරෙහි මගේ හිතේ බිංදුවක ආදරයක් තිබුනේ නැහැ-

ලිලිටයි රා බෝතලේටයි මම වඩාත් ආදරේ කළා. කන්නෝරුවට යනකොට වුණත් බෝතලේ නැතුව මට
යන්ට බැරි තත්වයකට ආව. එක සුමානයක්කිස්සේම මම ගෙදර ගියේ නැහැ- කන්නෝරු ගියෙන් නැහැ –
ලිලිගේ ගෙදරට වෙලා බිගත් ගමන් මුලු සුමානෙම වැනිරිලා හිටියා. සිකුරාදා උදේ 9 ට පමණ ඇති මම
වැනි වැනි කන්නෝරුවට ඇතුල් වෙනකොට- එදා තමා කන්නෝරුවේ දොර මට වැසුණේ – මාසෙක
පඩිත් සාක්කුවේ දමාගෙන මම කන්නෝරුවෙන් පිට වුණා. කෙළින්ම ගියේ තැබැරුමටයි. අත්වලින්,

සාක්කුවලින් ගෙනයන්ට පුළුවන් තරම් බෝතල් අරන් මා ගියා ලිලිගේ ගෙදරට - ලිලිට සියල්ලම කීවා - ඇ නොවේ වචනයක් කතා කලේ - මට හිස ඔසවන්ට බැරි තරම් අමාරුයි.

බිම පැදුරකයි මම වැනිඊ සිටියේ - ලිලින් මා පසෙකින් නිදාගෙන හිටිය - මම හිස හරවල බැලුව - ඉහානෙ තිබූ ලාම්පු එළියෙන් එලියවුණු ඇගේ සුදු මැළි මුහුණ වූයේ මගේ හිස ලඟමයි. ලිලි මෙනවද ඉතින් අපි කරන්න ඕන කියල මා ඇහුවා - ඇ කථාකලේ නැහැ - මගේ මුණ දිහාව හරවාගෙන සිටි ඇගේ ඇස් වලින් මොර ගෙඩි වගේ කඳුලු බිංදු වැගුරුණා - ලිලිගේ උණුසුම් ප්රශ්නයේ මගේ මුණ සිප ගත්ත- එතකොටම කවුදෝ දොරට තට්ටු කරනව ඇහුණ - ලිලි නැගිටලා කඳුලු පිසදාගෙන ඇඳුම සකස් කරමින් දොර ඇරිය - මම හුන් තැනින් හෙලවුනේ වත් නැහැ-

මොකද? මොකද වුවමනාව? කියලා ලිලි පුදුමයෙන් අහනවා මට ඇහුණා.

මේ...මේ...විමල් කියලා කෙනෙක් ඉන්නවද මෙහෙ? කටහඬින් මම හැදින්නා මට කතා කරන්නේ කවුද කියලා-

වි-ම-ල්? නැහැ විමල් කියලා කෙනෙක් මෙහෙ නැහැ යි ලිලි දොර හරස් කරගත්තා-

මම වෙරිමර ගානේ දැනි පනි ගාලා නැගිටලා ගියා දොර ලඟට - මාව දකිනකොට සෝමගේ මුහුණට නැගුණ හැගීම් කොහොම කියන්නද ? අවතාරයක් දැක්ක වගේ ඇ කට අයාගෙන, ඇස් ලොඩි එළියට දමාගෙන මා දිහාවේ බලාගෙන වුන්න. ඉහලට එසවුණු ඇගේ අත් දරදඩුවීම නිසා පහත දමන්නට බැරිව වගේ එහෙමම තිබුණා.

විමල් ඔ-ඔ-යා- හීනෙන් වගේ ඇගේ කටින් පිටවුනේ එව්වරයි- මගේ හිසට නැංගේ උපන්නේකට නොනැංග කෝපයක්- ‘ආවද උඹ මෙතනටත් මාව පිස්සු ගත්වන්න-මාර දුව’යි කියමින් ඇ වෙත පැන්න මම අත ඔසවා පුලුවන් වේගයෙන් දුන්නා මුණ හරහා පාරක්- මගේ අත විසිවුණ වේගයට මාවත් වෙළෙච්ච විසිවෙලා වැටුනා- සෝමාගෙයි - ලිලිගෙයි කෑ ගැසීම මට යාන්තමින් ඇසුණේ-

නැවත මට යාන්තම් සිහියට ලැබෙන විට සෝමාට සිහි නැතිවෙලා සිටියේ- ලිලි ඇයට පවත් ගහනවා- පැය දෙක තුනක් ගිහිල්ලත් සෝමාට සිහි ආවේ නැති හින්දා ලඟ ගෙදරක හිටිය වෙද මහත්තයෙක් එක්කගෙන ආවා. වෙත මහත්තයන් නොයෙක් දේවල් කරා. නමුත් එළිය වැටෙන තෙක් සෝමාට සිහිය ආවේ නැහැ. මම ගහපු පාරට සෝමාගේ ඔලුව බිත්තියේ ඇතිලා ඇ මුණින් වැටිලා තියෙනවා. වෙද මහත්තයා සෝමාව හොඳට පරීක්ෂා කරලා අන්තිමේ දී කිව්වා ලෙඩා සුමාන ගනණක වයස ගැබ්බරකින් සිටිනවා කියලා. සිහි සම්පත් නැතිව වැටිලා හිටි මට වෙදාගේ කථාව යාන්තමින් ඇහුනා.

සෝමා සිහි වුනායින් පස්සේ සාක්කුවට අත යවලා අහුවුන ගණනක් සල්ලි ලිලිට දිලා මම සෝමත් එක්ක ගෙදර ගියා- ගිය ගමන් තවත් බෝතල් බාගයක් හිස් කරා- මම ඇදේ හාන්සි වුනා- ඉකි බිඳ බිඳ සෝමා අනික් කාමරේ අඬනවා අහ අහාම මම නිදා ගත්තා-

මට ඇහැරුණේ හවස් වෙලා- මම නම් බලාපොරොත්තු වුනේ නෑ සෝමව දකින්නට- පුදුමයකට වගේ මට පෙනුණා ඇඳ ලඟ කනප්පුවක උණු උණුවේ කෑම ඇරලා තියෙන බව. මම ටිකක් වටපිට බලනකොටම සෝමා ඇතුල් වුනා වතුරු වීදුරුවකුත් අතේ ඇතිව. මාව ඇහැරිලා ඉන්නවා දුටු සෝමා ටිකක් පැකිලුනා- වතුරු වීදුරව කනප්පුව මත තැබූ ඇ බිම් බලාගෙන බොහෝ වෙලා හිටියා. මම හොඳට බැලුවා මා ඉදිරියේ බෙල්ල නමාගෙන සිටි සෝමා දිහා- ඇ කොයිතරම් වැහැරිලාද? ඒ එක්කම වෙදා කිව්ව කතාව සිහිවුනා?- ඇ ගැබ්බරින් - ඇට ලඟදී පුතෙක් හම්බ වෙච්- මගෙයි ඇගෙයි ලෙයින් හැදූ පුතෙක් හම්බ වෙච්. මගේ ඇඟ පුරාම අමුතු උෂ්ණයක් දිව ගියා. මට හිතූනා ඇයව බදාගෙන සිපගන්න- දෙපතුල සිඹලා මගෙන් මෙපමණ කලක් වෙච්ච වැරදි වලට හයානක අපරාධ වලට සමාව ඉල්ල ගන්න.

එහෙත් මට නැගීටින්නට ඉඩක් ලැබුණේ නැහැ. ඇ මගේ කකුල් දෙක බදාගෙන කඳුලු වලින් මාව නැව්වා-

අනේ! විමල් ඉතින්වත් හිතන්නකෝ විමල්- මා ගැන හිතන්න එපා - මගේ කුසේ ඉන්න ඔබේ ලේ කැටියා ගැන හිතලා හොඳ මිනිහෙක් වෙන්න විමල්- එදා වෙදා ඒක කිව්වේ නැත්නම් මෙලහකටත් ඔබට දකින්න ලැබෙන්නේ මගේ මලකඳ ඒ වුනත් මගේ කුසේ තියෙන ඔබේ ලේ බිඳ හින්දාම මම ජීවත් වෙනවා - විමල් දැන්වත් ඉතින් හොඳ මිනිහෙක් වෙන්න. විමල් -අනේ විමල්-

ඒ වෙලාවේ මගේ හිතට නැගුණ හැගීම් මට කියාගන්න බැහැ මහත්තයෝ- මා ගැන මගේ හිතේ ඒ වෙලාවේ නැගුණ ලැජ්ජාව- කෝපය- සෝමා ගැන මගේ හිතේ ඇතිවුන ශෝකය- මේවා කොහොම කියන්නද මම වචන වලින්...”

ඔහු මේ වචන කීවේ ඉකියෙන් තීරවූ උගුරෙනි. කඳුලු කැට දෙකක් ඔහුගේ දෙනෙතින් රූරා බැස්සේ ය. දෝතෙහි හිස ඔබා ගත් ඔහු මොහොතකින් ඉකි ගැසුවේය. නැවත වහාම ඉස කෙලින් කොට පසෙක තිබූ බෝතලයක අතට ගෙන උගුරු කීපයක් බිගෙන බිගෙන ගියේය. කඳුලු වියලුනි. නැවත ඔහු ජරාණුවත් විය.

“මට මගේ වැරදි හොඳටම අවබෝධ වුනා. නැවත එවැනි වැරදි නොකරන්නට තීරණය කරගත්තා- කොතරම් වේදනා සහගත වුවත් ඒ දුක්බර අතීතය අමතකර කරලා ජීවත් වෙන්න පුළුවන් බව සෝමා මට තේරුම් කලා. අපේ අලුත් ජීවිතයේ තිබුණේ එකම අඩුව මට රස්සාවක් නැතිකමයි. ටික දවසක් සෝමත් මමත් උත්සහ කලා රස්සාවක් සොයාගන්න. නමුත් බැරි වුනා. අන්තිමේ දී සෝමාගේ අවවාද පරිදිම මම ගියා මා මුලින් රස්සාව කල තැනටම. ගොහිල්ලා කළමනාකාරයට සම්පූර්ණ සත්ය හෙළි කළා. ලිලි කොටස අත් හැරල. මට රස්සාව ලැබුණා...”

පලමු වන සුමානේ හොඳින් වැඩ කටයුතු කරා මේ කාලය තුල රා අරක්කු පොදක් කටේ තිබ්බේ නැහැ. එදා සෙනසුරාදා දවසක් - මම කන්තෝතරුවට යන්න කලින් පිටත් වුනා. එදා ගියේ ලිලිවත් බලලා යන්න අදහසිනුයි-එදා සිද්දියෙන් පසු මට ලිලිගැන කිසිම ආරංචියක් නැහැ. මම යනකොට ලිලි හොඳටම අසනීපයෙන්- මා දීපු මුදල් වියදම් කරලා බෙහෙත් නම් අරන් තියෙනවා. නමුත් එන්න එන්නම තත්ත්වය අවදානම් වෙන බව පෙනුණා. ඇ යන්නම් මාව හඳුනා ගත්තා. ඇගේ ඇස් දෙකට කඳුලු බිදුවක් නැග්ගා- මා දුටුව ඇට මොනවාදෝ කියන්නට උවමනා වූ නමුත් අනු තදවෙලා. ඇගේ සුදුමැළි මුණෙන් ඇස් ඉවතට ගෙන කන්තෝතරුවට යාමට පාරට බැස්ස මට හරි වේදනාවක් දැනුණා. පාර අයිනේ හිටගෙන ලේන්සුවෙන් මුණ වහගෙන මම ඉකි ගැසුවා- ඒ වනට විට ඊයේ පෙරේදා මා තුල ඇතිවූ අලුත් හැඟීම් මා කෙරෙන් තුරන් වෙලා- මම කෙලින්ම ගියා තැබැරුවට- බිච්වා- බෝතලයක්ම බිච්වා- ගියා කන්තෝතරුවට වැනි වැනි- එදා මාව දොටට දැමීමේ සදහටමයි. මම ගියේ ලිලිගේ ගෙදර- ඒක හිස්- අහල පහල උදවිය ලිලිව හොස්පිටල් ගෙනිහිලලා- එහිදී ඇ මලාලු- ඒත් මා ගියේ නෑ මිනිය බලන්නවත්-

මම කෙළින්ම ගියා ගෙදරට- සෝමා තේරුම් ගත්තා වෙලා තියෙන හරිය- - ඇ ඇඩුවා දෙඩුවා- ඇගේ කඳුලු වලින් ඇති ජරයෝජනය කුමක්ද? නැවත රස්සාවක් කරන්න ගියේ නෑ-මට ඕනෑ බොන්නයි- උදේ හවස එක විදිහටම බිච්වා මම- සෝමාටත් එන්න එන්නම අසනීපේ වැඩිවුනා- අටවෙනි මාසේ ඇයට ළමයා හම්බවෙන තෙක් ඇගේ අතකර කණකර බඩු වලින් තමයි ජීවත් වුනේ- ඒවා විකුණලා ලැබෙන මුදල් වලින් තමයි ඇ මගේ බෝතලේටත් ඇ- මුදල් දුන්නේ-

ඔබ හිතනවා ඇති - මට හිතක් පපුවක් නෑ කියලා- එහෙම හිතන්නට එපා- මම මගේ දරුවට ආදරෙයි- මගෙ සෝමට ආදරෙයි- ඒ වුනත් ඒ ආදරේ මට දැනෙන්නේ අඩු ගානේ බෝතල් දෙකක්වත් වැදුනහම තමයි.

මගේ බෝතලේට සෝමා කොහොම හරි මුදල් දෙනවා-ඉඳලා හිටලා මට දොස් කියනවා තමයි- ඒත් මම දන්නවා ඇ මට ආදරේ විත්තිය... මට බොන්න නැතිව භාමනේ වගෙයි- මගේ හිතේ මොකවත් නෑ ඒ වෙලාවට- මට මුකුත්ම දැනෙන්නේ නෑ ඒ වෙලාවට- මම ඔහේ අහස දිහා බලාගෙන ඉන්නවා- එතකොට ඇ දැනගෙන සත පනහක්- හැටක් මගේ අතේ තියනවා-

මම මගේ සෝමට කොතරම් ආදරේ ද? මගේ වූට් දරුවන් මාත් ඇත් ජීවත් වෙන්නේ ඇගේ රස්සාවෙන්- මට මේ මගේ යාලුවා හම්බවෙන්න පුළුවන්ද ඇගේ රස්සාව නැත්නම්- මගේ සෝමා විදින දුකක්-”

“ඇ එහෙනම් රස්සාවක් කරනවා?”

“ඔ:- ඔ:- ඔව්- ඇයි මම කීවේ ඇගේ රස්සාවෙන් අපි ජීවත් වෙන බව- මොකක්ද දන්නවාද ඇගේ රස්සාව?”

“මොකක්ද?”

“ඇගේ ඇඟ කුලියට දීම - මේ වෙලාවේ ඇය රස්සාවට ගිහිල්ලා එයා එනකන් තමයි මම ඉන්නේ”

“මොනවා ඇගේ රස්සාව ගණිකා වෘත්තිය-උඹ ජීවත් වෙන්නේ- බොන්නේ ඇගේ රස්සාවෙන් උපයන මුදලෙන්!”

“ඔ:- ඔ:-ඔ: ඔව්-”

“විමල් ඔයා ඉන්නවා ද ඔතන” යි දුබල කටහඬක් මීදුම අතරින් ගලා ආවේය. මම හිස හරවා බැලිමි. අප දෙසට එන ගැහැණියකගේ ඡායාව මීදුම අතරින් මම දිටිමි.

දෙපයින් සිටීමට නොහැකි තරමටම ඇ වෙහෙස වී සිටින බව අප වෙත ලංවූ ඇ දෙස බැලූ මට පෙනුණි. ඇගේ හිසකෙස් ලිහිල්ව තිබිණ. නළල පුරා වැසුණ කොස් රොදට යටින් පෙනුණ දෑස් මලාණිකය. වල ගැසුන දෙකම්මුල් සහිත ඇගේ දිරාගිය මුහුණේ අකාලේ මැකෙන රුමත් කමේ ලකුණු තවමත් පැහැදිලිව පෙනේ. මදක් කබල් කලූ තිත් සහිත ලිහිල් හැට්ටයකින් ඇගේ උඩුකය වැසුණ අතර පොඩිවුණ රැලි සහිත කුණු තැවුරුණු දුහුල් සාරියක් ඇගේ බඳේ යාන්තමට වෙලී තිබුණි. විදුලි එලියට මලානිකව පෙනුන ඇගේ දෙ ඇස උදා සින ලෙස මගේ ඇසේ සිටි දෙපා තෙක් දිව ගියේය. මගේ මුහුණ බලා යාන්තමට සිනාසුනු ඇ- නැගී සිටීමට දෙපයට දිරි ගන්නා ඇගේ සැමියා දෙස බැලූවාය.

“ඉක්මනටම යමු යන්න පුතාට ඇහැරිලාද දන්නේ නෑ” යි ඇ දුබල ලෙස පහත් හඬින් කෙදිරි ගැවාය. මහ ලැජ්ජාවක ලකුණු ඇගේ කඩහඬෙහි ගැබ්වී තිබිණි.

තනන, තනනා දෙපයින් සිටගත් ඇ අන්තිම රා උගුරද බී බෝතලය මහත් වැයමින් වැවේ ඇතට විසි කලේය. මීදුමේ නොපෙනී ගොස් එය වැව් දියට වැටෙන ශබ්දය, බොල් හඬින් මට ඇසුණි. දෙකම්මුල් පිම්බෙන සේ කටට සුලං පුරවා ශබ්ද නගා පිටකල ඔහු නළල පුරා ඇස් ද වැසෙන සේ වැටී තිබෙන කෙස් ඇඟිලි වලින් පස්සට පිරා ඇගේ අතකින් අල්ලාගෙන මා දෙස හිස හරවා බැලූවේය. “අපි යනවා-”

මම කිසිවක් නොකීවෙමි. පා බකල ගසමින් පැද්දි පැද්දී ඔහු ඇගේ අතේ එල්ලී ගමන් කරයි. පහතට නැමුණ හිස සහිත ඇගේ දුබල සිරුරත්, එකල මෙකල වෙමින් ඇ පසුපස යන ඔහුගේ වැරැහැළි එල්ලුනු සිරුරත් මීදුමේ ගැලී කෙමෙන් නොපෙනේ යනු මම බලා සිටියෙමි.

එදෙසින් මා ඇස් ඉවතට ගත්තේ කුකුළෙකුගේ හැඩලීම ඇසීමෙනි. කුකුළන් හඬලන්ට පටන්ගෙන බොහෝ වේලාවක් ගත වී ඇති බව අහස දෙස බැලූ මට වැටහිණි. ඔහුගේ කතාවට මුලු සිතම යොමු කරගෙන සිටි මට හැඩලීම ඇසුනේ නැත. ඉමක් කොනක් නැර පැතුරුණු මිදුම් කඳ මදින් මද තුනී වෙමින් පවති. කෙමෙන් ආලෝකමත් වන අහසේ විසුරුණු වලාවන් කෙමෙන් දම් පැහැ ගැන්වෙයි. තවමත් තද නින්දේ පසුවන නගරයේ විවිචල පමණක්, බස් කාර් හඬ වඩාත් අධික වෙයි. කල්තියාම පිබිඳුණ කුරුල්ලෙක් අසල ගසේ සිට උදා ගියක් ඇරඹුවේය. මගේ දෙනෙත් නිදිමතෙන් බර වෙයි. පිණි පෙහුණ බිම අඩි තබන මම මිදුම මතින් කාමරයට කරා පිය නැගිමි.

— මගේ මුල් පොත හෙවත් ඔහුගේ කතාව කෘතියෙන් උපුටා ගන්නා ලදි.

ක්රිස්ටින්ගේ ලෝකය...

හත්තානා කළ මිටියාවනේ, සරසවි උයනේ, රෝසියා මල් පාවරයක් මත මුනින් තලාව, අතපය දිගහැර, උදාසීනව මම වැතිර සිටිමි. එය එක්දහස් නවසිය හැටේ අවුරුද්දයි. වසරේ පළමු වන නිවාඩු කාලයයි. අලුත් අවුරුද්දට ගෙවල් වලට යන්නට ආසාවක් නොමැති අපි කීප දෙනෙක් පමණක් විශේෂ අවසරයක් ලබා සරසවි නේවාසිකාගාරවල නැවතී සිටියෙමු. කී දෙනෙකුත් රැඳී සිටියද තට්ටු හත අටක් පුරා පුස්තකාලයේ පුරවා ඇති සෑම පොතකම පැහැදිලි හා බොද වූ අකුරු අප කීප දෙනාගේ අවධානය සඳහා සුදානම්ව ලකලැහැස්ති වී බලා සිටී. සති දෙකක් පුරා රැ දාවල් පොත් කියවා වෙහෙස වී සිටි මම, මෙදින සුදානම්ව සිටියේ, කිසිම සුදානමක් නොමැති දින වර්යාවක් සඳහා කාලය නිකරුණේ ගත කිරීමටය.

පළමුකොට ම මම මගේ කාමරයේ ඇඳමත ඔහේ වැතිර ගෙන නිදන්නට තැත් කෙළෙමි. එය “මාර්ස්” ශාලාවයි. දෙනුන් සියක් නිරෝගී ශිෂ්‍යයින්ගේ කායික මානසික සෞභාවෙන් සිස් මෙම ශාලාව එදින හොල්මන් අවතාරවලින් ගහණ වූ සොහොන් පොළක් බඳු විය. ටැංකි වලට නිමක් නොමැතිව වතුර වැටෙමින් දහලයි. ඒවා පරිහරණය කරන්නට කවුරුවත් නොමැත. දිය වැගිර දහලන ශබ්දය නැවත නැවත මගේ දෙසවන්හි නිශ්ශබ්දතාවය දැවැන්තව බිඳ හෙළයි. මම “මාර්ස්” ශාලාවෙන් එළියට බසිමි. පඩි පේළිය බැස යමි. වෙනදා සමහර දාට මා හැන්දෑව ගත කරන රෝසියා ගස් හෙවන වෙත යමි. මට අවට පරිසරය දෙස බැලිය නොහැක. මගේ හිසේ මීදුම් සිහින දුමාරය එතරම් ම බලවත්ය.

කොතරම් රමණීය පරිසරයක් වුවද, අද එය, සරසවි ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවන් ගේ අපරිමිත කායික මානසික දහකාර නොහික්මුණු අභිප්‍රායන්ගෙන්, ජරාර්ථනාවෙන්, බලාපොරොත්තුවෙන් ශුන්‍යයි. මම “මාර්ස්” කන්ද පාමුල වූ ජලාශයෙන් උඩැහැ රෝසියා ගහ යට හිඳ ගනිමි. මෙම ජලාශයේ පිහිනනට මම මීට පෙර බොහෝ උත්සහා කෙළෙමි. මට කිසිම තෘප්තියක් නොවීය. අපේ ගමේ විශාල වැව හරහා මම නැවත නැවත මගේ සිහිනය තුළ පිහිනමි. මගේ පරම්පරාව විසින් ගොඩනඟන ලද්දා වූ එම වැව හා සසඳන විට මෙය ඉතාම පුංචි ම පුංචි පතහකි. පහතට නැවත බැස්සොත් මගේ චිත්ත සන්තානය, තව තවත් “මාර්ස්” ශාලා කාමරයේ ඉතා පුංචි කුටියක තරමට ම සිමිතව හැකිළී කුඳු වී ශුන්‍යතාවේ පුංචි ම ආරම්භක ජරාකෘතික බිංදුව වී කෘෂ්වෙනු ඇත. අතපය දිගහැර මගේ ගමේ වැවේ පිහිනමින් මා ලද ආස්වාදය, අතපය දිගහැර වැඩෙන්නට අවකාශයක් නොමැතිව, ආකාලයේ මියයන කළලයක් සේ, ඉතා පටු ගර්භාෂයක් තුළ සිර වී එම ශුන්‍යත්වයට ම එක්වෙනු ඇත.

ඉතා සුවපාසු රෝසියා මල් යහනේ සැතපුණු මම, ක්ෂණයකින් නින්දට වැටී, ක්ෂණයකින් අවදි වූයෙමි. මෙම ක්ෂණය කෙතරම් දීර්ඝ වූවා දැයි ද කෙටි වූවා දැයි ද මට මතක් කොට ගත නොහැක. මම එම යහනේ හිඳගෙන සිටියෙමි. තවම මගේ මනස හා දෑස වටා එම සිහිනය දැවටෙයි. මී දුමාරයක් තුළින් දුටු අනියත ජායාවක් වැන්න. එසේද නොවේ. මෙම සිහිනය කුඩා කාලේ සිට දැක පුරුදු සිහිනයකි. එය දක්නා විට මම මට හුරු පුරුදු ලෝකයට ඇතුල් වෙමි. එම ලෝකය, කුමාර වන්නියේ හෝ හන්නානේ ලෝකය නොවේ. මානසික සිහිනයේ අර්ථය කුමක් වුවද මා අවදිවෙන්නේ ඉතා දැඩි හිම හීතලයකින් සිතලව ගිය අතපයින් යුක්තව ය. එම සිහිනයෙන් පෙනෙන්නේ ආසියාතික රටක දේශගුණය තුළින් දැකිය හැකි ජීවිත අර්ථයක් නොවේ. එම සිහින කැබලි අතර මම අපරදිග රටක ගම්බද පලාතක කිසියම් පටු පාරක බයිසිකලයක් පැදගෙන යමි. එක්දහස් නවසිය හතළිස් ගණන්වල සිට මම මෙම සිහිනය මේ ආකාරයෙන් දුටුවෙමි. මා හැඳ සිටින්නේ ඉතාම සීතල අයිස් බඳු හිම වැටෙන පරිසරයකට හොබනා ඇඳුම් පැළඳුමිය. එහාට මෙහාට ලිස්සායන බයිසිකලය දුෂ්කර සේ පැදීමේ වියායාමය නිසා හෝ මගේ ගත උණුසුම් නොවන්නේය. ඉතාම කෙටි කාලයකින් උදා විය හැකි අනියත කිසියම් බලාපොරොත්තු වලින් මගේ සිත උණුසුම් වෙනු මට දැනේ. මම හිම වර්ෂාව මැද්දෙන් ඇත බලමි. මගේ ගම්මානයේහි කුඩා ගෙයක් පෙනෙන්නට පටන් ගැනේ. එහි වසා දමන ලද ජනේල කිහිපයක් මට පෙනේ. පිටත අධික හිම සීතල වුවද ඇතුළත ගැඹුරු ආලෝකයකින් ආලෝකමත් වී ඇත. පිටතට නොවිහිදුන ද මෙම ආලෝකයෙන් මගේ හිත කය දැනට ම උණුසුම්ව උද්ධාමව ඇත. නගරයේ සුවිසල් මන්දිර වගේ නොව මෙය දුප්පත් නිවහනකි. එතෙකද, මා එම කුඩා (cottage) නිවසට ළංවෙන්නට, ළංවෙන්නට, කිසියම් ලෙන්ගතු කාන්තාවක් ගේට්ටුව වෙත දිව එන්නිය. ඇ මා එතතුරු මහත් නොඉවසිල්ලෙන් බලා සිටින්නිය. බයිසිකලය මට අමතක වෙයි. ගේ ඉදිරියේ පාර වසා ඇති අයිස් බඳු හිම පාවර මට අමතක වෙයි. බයිසිකලය මගේ හැඟීම් දන්නේ නැත. එය පෙරළී යයි. මම දිව යමි. ඇය බදා ගනිමි. මම ඇහැරෙමි. අඩ සිහිනයෙන් අතීතය හා බිම වැටීගිය බයිසිකලය බදා නැගිටිටුවන්නට තැත් කරමි. ඇ මගේ දෑස දිහා බලාගෙන, උණුසුම් දැනකින් මා බදාගෙන ගෙතුළට කැඳවාගෙන යන්නිය. දොර වසන්නිය. ගෙතුළත වෙන්නා වූ ගත සිත වහා වැළඳ ගන්නා වූ උණුසුමෙන් මම පිබිඳෙමි.

“ඡ!!!”

ඹා හඬ නඟා කියන්නට හදන වචන ඇ මගේ දෙනොලෙහි සහවයි. පියකරු ආදරවන්ත අතැහිලි වලින් මගේ මුව වැසී ඇත. ඇ සුදුම සුදු ය. පිටත පරිසරය වසා සිටිනා හිම මෙන් ම සුදු ය. දෑස නිල්වන් ය. එතෙකුදු ආදරයෙන් පිරී ඇත. එපමණෙකි. මම අවදිවෙමි.....

වැඩිහිටියන් ගේ සිහිනයක් එබඳු බාල අවධියක දී මගේ සිත ග්රහණය කොට ගත්තේ කෙලෙසක ද?

‘.....මෙම සිහිනය මා දකින්නට ගත්තේ මා මගේ ගමේ මගේ ගෙදර පැදුරේ අම්මා සමඟ තුරුල්ලව සිටි සමයේ ය. එවිට මට වයස අවුරුදු දහයක් පමණ වෙන්නට ඇත. ඇතැම් විටෙක මා අවදි වූයේ අම්මා හෝ මගේ තාත්තා හෝ මට වැරේට කම්මුල් පාරක් දුන් විට ය. ඒ කාලේ සිරිතේ හැටියට ඉලපත්තෙන පහර දුන් වි. මක් නිසාද, මෙම සිහිනය අවසානයේ දී මා හැම විට ම අවදිවූයේ කෑ ගසාගෙන බැවිනි.

සිහින – දරුවා ගේ හැඬීම අතර ද වන බැවිනි.

කුඩා දරුවා තවත් කාමරයක සිට හඬන්නට ගනී. එය කිරි ඉල්ලා හඬන මොර ගැමකි. මොහොතකට හෝ තම මව ගේ තන පුඩුවෙන් මිදෙන්නට අකමැතිවෙන්නාවූ ළදරුවෙකු ගේ මොරගැමකි.

මගේ පුංචි කාලේ මෙම දරුවාගේ හැඬීම, මගේ මව ගේ කලබලකාරී හැඟීම ගෝෂාව හා මගේ පියා ගේ ආදරවන්ත වුවද, ගොරෝසු කටහඬ හා මිශ්රව සෑම සිහිනයක් අවසානයේ දී ම නෑසී ගියේ ය.

එදා මෙම සිහිනයෙන් පසු, සරසවි උයනේ රෝසියා මල් පාවර මත මා හිඳගෙන සිටි බව පමණක් මට මතකය. එම අවුරුද්දේ අවුරුදු නිවාඩු සමයේ හන්තානා කඳු පාමුළ ඕනෑම ලොකු කුඩා ගසක්, අතීත මතකයන්, ඉතාම කුඩා කරවල පෙන්දෙකු ගේ කෝකිලයකු ගේ හඬක්, මගේ අවධානයට ලක්විය යුතුව තිබුණි. තවම කඩා හැලෙන රෝසියා මල් ධාරාවේ එක මල් පෙත්තක් වුව ද ඉතා සියුම් ව තම අවධානයට ගැනීමට මගේ මනස පමණක් නොව කය ද මාංශ ජේෂයක් පවා සුදානම්න් සිටී. මගේ දෑස රැඳී තිබුණේ ඒ කිසිවක් දිහා නොවේ. උස් වූ මිටි වූ බොහෝ වූ අලංකාර ගොඩනැගිලි අතර “මාර්ස්” ශාලාව හා “ජයතිලක” ශාලාව අතර වූ නිවසක පියස්සක් දෙසය.

මම බොහෝවෙලා එම පියස්ස දිහා බලා සිටියෙමි. එහි වූ අමුත්තක් නොමැත. දේශීය පැරණි සම්ප්‍රදාය මුසු කොට නිමැවුණු සරසවියේ වෙනත් ගොඩනැගිලි වල භාහිර ගෘහ සම්ප්‍රදායික ආකෘතිය හෝ මෙම “බංගලාවේ” දක්නට නොමැත. නූතන උච්ච වහලකි. එසේ නමුදු, කොතරම් වටපිට බැලූවත්, මගේ දෑස එම පියස්ස වෙත ම ආපසු ගමන් කරන්නේ ය.

එහි තාවකාලිකව වාසය කරන්නේ එංගලන්තයෙන් පැමිණි මහාචාර්ය වරයෙකි. අයිරිෂ් ජාතිකයෙකි. ආචාර්ය ඩේවිඩ් ක්‍රේග්! Dr. David Craig! ඔහු ද ඔහු ගේ බිරිඳ ද නේපාලය හා දඹදිව බලා නිවාඩුවකට ගොස් ඇත. ඔහු මෙම සරසවියේ ඉංග්‍රීසි සාහිත්‍යය පිළිබඳ ආචාර්යවරයෙකි. මම ඉතා ආදරයෙන් ඔවුන් ආශ්රය කළෙමි. ඔහුද මට කැමැත්තෝ ය. එසේ නමුදු මම ඔහුගේ ගෝලයෙකු නොවෙමි. ගමෙන් ආ මම තවම ඉංග්‍රීසි සාහිත්‍යය විශයක් වශයෙන් ඉංග්‍රීසි බසින් හදාරන්නට තරම් එම භාෂාව පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබා නොසිටියෙමි. තවම මහාචාර්ය සරත්චන්ද්රයන් ගෙන් සිංහල සාහිත්‍යය හදාරමි. ගමේ පාන්සලේ මුල්ලේගම හාමුදුරුවන්ගෙන් මොන තරම් බණ ඉගෙන ගත්තත් බෞද්ධ සංස්කෘතිය පිළිබඳව මහාචාර්ය ධීරසේකරයන්ගෙන් සුන්ර අටුවා ටීකා නැවත ඉගෙන ගනිමින් සිටියෙමි.

මට දැඩි වෙහෙසක් දැනේ. මෙය මානසික වෙහෙසකට වඩා දැඩි කායික වෙහෙසකි. ආපසු “මාර්ස්” ශාලාවට ගොස් නිදා ගැනීමට මට සිතේ. පුද්ගලිකව දෙයකි. මගේ ගතට සිතට ආපසු යාමට ආසාව ඇත. එතෙකුදු, ආචාර්ය ක්‍රේග්ගේ ගේ ගෙදර පියස්සෙන් බැහැර වීමට අකමැත්තෙන් මෙන්, මගේ දෑස, ඒ දිහාම බලා සිටින්නේ ය.

මම ඉතා වැයමින් මගේ හිත පාලනය කොට ගැනීමට තත්‍යමි. රෝසියා ගහට හේත්තු වෙමි. දෑස පියා ගනිමි. හන්තානා කඳුවැටිය හා සරසවි උයන අතර බොහෝ වූ රෝසියා ගස් තිබේ. මේ ගසේ හා හන්තානා කීප පොළක පමණක් රෝසියා ගස් වලින් කහපාට මල් වැටේ. මම කලා ශිෂ්‍යයෙකිමි. මෙම මල් ගස්වල විද්යාත්මක නම පවා මම නොදනිමි. මා දකින්නේ, වසරකට වරක්, මෙම මල් පාවර මත ආසාවෙන් මා ඇවිදින බව පමණකි. ලා නිල් පැහැති දම් පැහැති මල්වලට අතිරේකව, කලාතුරකින් එම වර්ගයේ ගසකින් කහපාට මල් පවා රැන් රැන් පරිදි කඩා හැලෙන බව පමණෙකි.

ඊළඟට මම ආචාර්ය ක්‍රේග්ගේ ගේ ගෙදර ඉස්සරහා හිටගෙන ඉන්නා බව පසක් කෙළෙමි. මගේ දබරැහිල්ලෙන් එහි සිටුව නාදවෙයි. සිනුවේ දීර්ඝ නාදයෙන් මම මනාව අවදිවෙමි. එසේ දීර්ඝව දොර සිනුවක් නාද කිරීම අසන්නා යි මම සිතමි. ඒ අතරේ මට නැවත මතක් වෙයි. වහා එළඹෙන සිහියෙන් සියල්ල මතක් වෙයි. ආචාර්ය ක්‍රේග්ගේ හා ඔහුගේ බිරිඳ දඹදිව ගොස්ය. මා මෙතැනට ආවේ මන් ද? කෙසේද? කුමකටද?

ගෙයි ඉස්සරහා බංකුවක් තිබේ. එහි හිඳගෙන ඔහු ද මා ද බොහෝ දේ කතාබස්කොට තිබේ.

ගමෙන්, මාගේ විජයබා මහා විද්යාලයට එනවිට, ඒ, බී, සී, ඩී, වත් මා හරියට දැන සිටියේ නැත. මම මතක් ආයාසයෙන් ඉංග්‍රීසිය ඉගෙන ගනිමි. සියලු පොත් පත් තිබුණේ ඉංග්‍රීසියෙන් බැවිනි. නාරද හාමුදුරුවන්ගේ බුද්ධ ධර්මය පිළිබඳ පොත් පවා ඉගෙන ගත යුතුව තිබුනේ ඉංග්‍රීසියෙනි. සිංහල පමණක්

සිංහලෙන් ඉගෙන ගනිමු. මේ නිසාම, ඕනෑම ඉංග්‍රීසි පොතක් එම බසින් ම කියවීමේ හැකියාව ඉතා ඉක්මනින් ම මම ජර්ගුණ කෙළෙමි. මට නො හැකි වුණේ එම බසින් ලිවීමට හා කතා කිරීමටයි.

ආචාර්ය ක්‍රේසිග් ගේ පංතිවලට ඕනෑම කෙනෙකුට එන්නට හැකි යැයි දැන්වීමක් පළ වී තිබුණි. මම හැකි හැම විටෙක ම එහි ගියෙමි. ඔහු ගේ දේශන මට සිංහල දේශන වලට වඩා අර්ථවත් විය.

පසුව ඔහුගේ පුද්ගලික දේශනවලට එන්නැයි මට ආරාධනා කෙළේය. “කේම්බ්‍රිජ් ඔක්ස්පර්ඩ්” උච්ඡාරණයේහි සමත් උගතුන් ඉස්සරහා ද ඒ කාලේ සරසවියේ ඉගෙන ගත් ඉංග්‍රීසි බස මනාව දත් මගේ සහෝදර ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවන් ඉස්සරහා ද, ඉංග්‍රීසියෙන් කතා කිරීමට මගේ සබකෝලය ඉඩක් නොදුන්නේය. පුද්ගමයකට මෙන්, ආචාර්ය ක්‍රේසිග් ඉදිරියේදී ඕනෑම ගැඹුරු කාරණාවක් වුවද ඔහු සමඟ ඉංග්‍රීසි බසින් සාකච්ඡා කිරීමට මගේ දිව නොපැකිළ ඉදිරිපත් විය. ඔහු හා ඔහු ගේ බිරිඳ හා මා කුලුපග වූයේ එහෙයිනි. ඔවුන්ගෙන් මම මාක්ස්වාදී සාහිත්‍ය විද්‍යා විධීන් පරිශීලනය කෙළෙමි. ඔවුහු මගෙන් ලාංකික සංස්කෘතික ජීවිතය පිළිබඳ ව උගැන්මක් ලදහ.

‘..... සිනුව නාද කිරීමේ පලයක් නොමැත. අඳුර වැටී ඇත. මම මගේ නේවාසිකාගාරය වන “මාර්ස්” ශාලාව වෙත යාම සඳහා නැගී සිටිමි. ඉතා පටු මිදුල් බිම් තීරුව පසුකොට ගෙන මම පළමුවන පියගැට පෙළ බැසිමි. දොර හැරෙනා වැනි ශබ්දයක් මට ඇසුණි. මම ආපසු හැරුණෙමි. ගෙය ඉදිරිපස ආලෝකයක් වැටී ඇත. ජනේලයක් ඇරෙයි. සුදුම සුදු පාට මුණක් – නිල්වන් දෑසක් – මා දිහා බලා සිටී!

මම විපිළිසර වෙමි.

“I am so sorry – I forgot – I thought the house is closed.”

“සමාවෙන්ඩ! මං හිතුවා ගෙදර කවුරුත් නැහැ කියලා!”

මම කිසිවක් කීමට තතනමි.

“Then why did you ring?”

“එහෙනම් ඇයි සිනුව ගැහුවේ?”

මා කුමක් කියන්නද? මම තවත් විපිළිසර වෙමි.

ජනේලය වැසෙයි. වැසෙන අතර එම කාන්තාව ගේ කටහඬ ඇසිණ.

“Please sit down. I will be back in a minute!”

“කරුණාකර වාඩි වෙන්න – මං විනාඩියෙන් එනවා! “

මම අවිනිශ්චිත සිතිවිලි අතර එකෙළ මෙකෙළ වෙමින් සිට ආපසු යමි. මිදුල් – බංකුවේ නැවත වාඩි වෙමි.

ඉතා ඇත – ඉතා ළඟ දුම්රිය පාරේ හදිසියක් නොමැති දුම්රියක්, ඔහේ මෙහේ ගමන් කරන හඬ මට ඇසේ. සරසවි උයන හරහා එය ගමන් කරන්නේ මහනුවර දිහාද? ජේරාදෙණිය පැත්තටද? ජේරාදෙණිය ගම්පොළ හරහා උඩරටට ද?

ගෙතුළින් කිසිදු ශබ්දයක් ඇහෙන්නේ නැත. ජනේල් දොරවල් වැසූ ගමන්ය. එතෙකුදු වුව මට කරන ලද ඇරයුම ද සත්ය ය. ගෙයි පේට්කෝචේහි මේ දැන් දල්වන ලද විදුලි පහන එළෙසම දැල්වෙමින් පවතී.

මම නැවත සිතමි. සිතල අධික වෙමින් පවතී. ගෙයි තුළ කිසියම් වැඩකාරයෙකු හෝ ක්‍රෙඩිට් ලාගේ කෙනෙකු සිටිනවා විය හැක. ක්‍රෙඩිට් ලාගේ රෙට් සිට ආ අමුත්තන් නිවාඩුව සඳහා මේ ගෙයි තාවකාලිකව පදිංචි වී සිටිනවා ද විය හැක. මගේ පැමිණීම බාධාවකි. යුතුකමක් වශයෙන් මට කතා කරන්නට ඇත. මගේ යුතුකම වහා මෙතැනින් පිටව යාමයි.

එම ක්ෂණයෙහි ම, වහා මගේ සිතෙහි පහළ වූ හැඟීමක් නිසා, මම අන්දමන්ද වූයෙමි. එම අන්දමන්ද භාවය තුළම තීක්ෂණව අවදි වූයෙමි. එම කටහඬ – මුහුණ – දැස – අවුරුදු දහයේ මතකයේ සිට මා දුටු සුදු හිම සිත සිහිනයේ සත්යය නොවේද? මට කිසිවක් වටහාගත නොහැක. මම තවම සිටින්නේ සන්ධ්‍යාවේ මා අතපය දිගහැර රෝසියා, මල් යහනාවේ වැතිරගෙන දුටු නිද්‍යාවේ සිහිනය තුළ නොවේද?

මම හැරී බලමි. ජනේල් දොරවල් පෙර පරිදිම වැසී තිබේ. ඇතුළත අන්ධකාරය. එසේ නමුදු, කවුරුන්ගේ හෝ, ඇතුළත සිටිනා කෙනෙකු ගේ අතින් එබුණු විදුලි බොත්තම අනුව එළිමහනේ පේට්කෝචේ දොර ළඟ පත්තුවන විදුලි බල්බය තවම තාත්විකව ආලෝකය විහිදුවමින් එළෙස ම තිබේ.

මගේ සිත වියාකුල විය. සිහිනය සහ යථාර්ථය අතර සත්ය යමට වටහාගත නොහැක. යථාර්ථය වටහා ගැනීම සඳහා තර්ක බුද්ධිය වියවහාර කරන්නට තතනන්නට තැත් කරන්නේ නම් නැවත නැවත ද මගේ සිත වියාකුල වෙයි. අඩ සිහිනයක් තුළ, මා හෝ පොත පතක් මට ඉගැන් වූ බුද්ධිමතුන් ගේ තර්ක විතර්ක වලින් බැහැර වූ සත්යයකින් ආස්ථි වූ, මා හෝ මා ගැන හෝ නොතකා, මම මට වඩා සත්ය වූ වඩා ජරබල වූ, අනිත්ය සිහින සත්යයකට මගේ සිත විවෘත කොට නිහඬ වූයෙමි. අකර්මණ්‍ය වූයෙමි.

දොර හැරෙන හඬ ද, කිසිවෙකුගේ සපත්තු හඬ ද, එය දොරකඩ නැවතුණ බව ද මට ඇසෙයි. මම හැරී නොබැලුවෙමි. එසේ නොබලා සිටිය නොහැක. කිසියම් කෙනෙකු මගේ ජරතිචාරය බලාපොරොත්තුව මා දිහා බලා සිටින බව මට හැඟෙයි. මගේ දෙකන්සය රත්වෙයි. පිටුපස සිට මා දිහා බලා සිටිනා එම දැසෙහි නිශ්චිත බලාපොරොත්තුව මට ද පෙර, මගේ දෙකන්සය හැඳින්වා සේය.

මම හැරී නොබැලුවෙමි. එතෙකුදු ඇගේ කටහඬ මා අමතයි.

“Please come in”

“කරුණාකර ඇතුළට එන්න”

මා කවදත් දැන හැඳින සිටි කටහඬකි. මට හුරු පුරුදු කට හඬකි. සංසාරයේ ඉතා ඈත කෙළවරක සිට මා අමතන්නා වූ සුහද ස්වරයකි.

මම හැරී බලමි. ඇ සුදුවට සුදුවේ දිගු ගවුමක් හැඳ සිටින්නීය. කේශ කලාපය එක්තරා නූතන හැඩයකට බැඳ සිටින්නීය. ඇගේ දැස මට නොපෙනේ. ගෙයි ඉස්සරහා පහත ඉදිරියෙහි හිටගෙන සිටි නිසාය. මම නැවත ද විපිළිසර වෙමි.

“I am sorry – Craig are not in !”

“සමාවෙන්න – ක්‍රෙයිග්ලා කට්ටිය නැනේ”

“It’s alright – Please come in!”

ක්‍රෙයිග් පවුල නොමැති විටක ඔවුන්ගේ ගෙට ඇතුල් වීමට මට අවශ්‍ය නැත. මම අන්ද මන්ද වෙමි. ජනේලයෙන් පිටත බැලූ ඇයගේ නිල්වන් දෑස මට මතකය. දැන් මට ඇගේ දෑස නොපෙනේ. මට ඇගේ දෑසෙහි නිල් පාට දැකීමට අවශ්‍යය. මම ඇය පසුකොට ගෙට ඇතුල් වෙමි. ඇ අසලින් යනවිට අමුතු සුවඳක් මගේ කයට දැනුණි. එය කෘතීම සෙන්ටි සුවඳක් නොවේ. මට හුරු පුරුදු නැවුම් පුස්ඝකි.

මම සාලයට ඇතුල්වෙමි. දොර වසා ඇ ද සාලයට ඇතුල් වූ බව මම දනිමි. මට ඇ දිහා බැලිය නොහැක. මම සාලයේ මේසය මත ඒ මේ අත පෙරළා නො පෙරළා දමා තිබුණු පොත් පත් හා සහරා හා අතර අතැතිලි ද දෑස ද හසුරුවමි. ඇ මා දෙස බලා සිටිනා බව පමණක් මම දනිමි. බැරිම තැන මම වහා ඇ වෙත හැරුණෙමි. ඇස් හයා සෘජුව ඇය දිහා බලමි.

බලන්නට දෙයක් නොමැත. සුදු සිනිඳු සායක් හැඳගෙන ඇ උසට උසේ සිටගෙන සිටියාය. මේ මා වයස දහයේ සිට ම සිහිනයෙන් දුටු කුමාරිකාවයි. ඇගේ දෙනොලේ ගුප්ත සිතාවක් සැඟ වී ඇත. ඇ ඇසිපිය ගසා මා දිහා බලාගත්වන ම බලා සිටී. මා සිතෙහි සබකෝලයක් වැන්නක් ඇති විය. වහා ඇ වෙත ගොස් ඇ වැළඳ ගන්නට මට සිතේ. එහි කිසිදු අස්වාභාවික භාවයක් නො වෙනු ඇත. ඇ මා ඉදිරියට එයි. මා සේම ඇය ද, ඇගේ අවංක හැගීම් වලින් විපිළිසර වුවා සේය. ඇ මා ඉදිරියේ සිටගෙන සිටී. මා ඇ දුටුවේ මට වඩා හුඟාක් උස ගැහැනියක පරිදිය. මා ළඟට ආ විට, ඇ මට වඩා මීටියැ යි මට සිතුවිණි. ඇ ඇගේ දෑස උස් කරගෙන මගේ දෑස දිහා බලා සිටී. නිල්ම නිල්පාට දෑසක් – මට නැවතත් ඇගේ ආශ්වාස ජරාශ්වාස කෙරෙන්නේද නැවුන් සුවඳක් දැනේ. මොහොතකට පෙර දෙහිකුඩළු ගා හිස සෝදා ගත් කෙනෙකුගෙන් මෙන් නැවුම් දෙහි සුවඳක් මට දැනේ. ඇ මගේ දෙවුරෙහි තම දෑත තැබුවාය. ඇගේ දෑසෙහි අර්ථය මිස දෑතෙහි ස්පර්ශය මට නො දැනේ. ඇය අවතාරයක් වැන්න. එතෙකුදු ඇගේ සුවඳ මට දැනේ. දෑසෙහි ගැඹුරු කැල් ම මට දැනේ.

මට වඩා මෙම හැගීම ම ඇ වඩා ගැඹුරුව පසක් කොට ගෙන ඇති බව මට පෙනෙන්නේය. ඇ මෙසේ කීවාය. එම වචන නිසා ම ඇ අවතාරයක් නොවන බව ද මම නැවත පසක් කෙළෙමි.

ඉන් පසු මට මතක මෙපමණකි.

“Please sit down”

“වාඩ්වෙන්ඩ ‘.....’

මම හිඳ ගනිමි.

ඇ ගෙනුළුට ගියාය. මම මෝහනයට සමවැදී සිටින්නෙමි. ඇ වයින් බොතලයක් ගෙන ආවාය. චිත් දෙකකට බහාලුවාය.

ඇගේ ද මගේ ද දෑස එකිනෙකා බඳා වැළඳ සිටි.

“Please”

“ඇයි නොබොන්නෙ ‘.....?’”

මම ද ඇය ද වයින් නොව අපේ අන්යෝන්ය දෑසෙහි සංසාරික අතීතය දිගින් දිගට ම වැළඳගෙන සිටිමු. මට ඇගේ දෑසින් මගේ දෑස මුදාගත නොහැක. මගේ දෑසේ ග්රහණයෙන් ඇයට ද, ඇගේ දෑස නිදහස් කොටගත නො හැක්කා සේය. මා ද ඇය ද බිවේ එක මිදි යුෂ උගුරක් පමණෙකි. ඉතා ඖෂධයකින් අපේ ගත සිත මාංශ ජෛවයක් පාසා උත්තේජනය වසභයට මෝහණයට පත්වෙයි.

ඇ මගේ දෑස දිහා ම බලා සිටියි. කෂණයකට මගේ දෑස පියවෙයි. ඇය මෙසේ කියයි.

“I was sure Dead sure I shall meet you here in Ceylon – someday – how true my dream was!”

“මේ ලංකාවේදී ඔයා මට කොහොමහරි මුණ ගැහෙයි කියල මගේ හිතේ ඉස්තීර විශ්වාසයක් තිබුණා- කොච්චර නම් හැබෑවක් ද ඒ හිතය?”

මගේ කයට දැනෙනා දේ වහා වැළඳ ගන්නට මා තුළ කුලැටිකමක් ඇත. මගේ බුද්ධිය ඊට ආවේණික ජ්රශ්න නඟයි. මෙය කෙසේ නම් සිදුවිය හැක්කක්ද? ඇය මා සමඟ ඇගේ රටෙහි කුමන ආත්මයකදී නම් පවුල් ජීවිතයක් ගත කෙළේද?

අපේ දරුවා හඬන හැඬුම ‘..... ඔහු ගේ ජ්රිතිමත් තෘප්තිමත් සොම්නස් සහගත තොදොල් සිනාව ‘..... ඔහු හෝ ඇය කොයිද?

මෙය පුනර්භවය පිළිබඳව අවිනිශ්චිත කතන්දරයක්ද? කර්ම වේගය පිළිබඳ කතන්දරයක්ද?

මම වටපිට බලමි. ඉතාම සමීප ලොගතු ඇගේ දෑස, මුහුණ, මගේ හදට ජ්රත්යකෂය ය. එතෙකුදු පාණ්ඩුපාට ඇගේ මුහුණ හා ගත සුදු පැහැ ගන්වන සුදුම සුදු සිනිඳු නයිටිය නිසා ඇ අවතාරයක් වශයෙන් ද පිළිගැනීමට මට සිදුවෙයි. අනියත හෝ නියත බියක් මගේ සිතට නො නඟී. සිනිඳු දුහුල් නයිටිය තුළින් ඉස්සී සිටින ඇගේ ළපැත්තේ තුඩු, නැඹ, දෙකලවා, මැනවින් මට සැබෑ මාංශයක් වශයෙන් ම පෙනෙන්නේය.

ගැහැනියකගේ යකෂ හෝ ජ්රේත හෝ අවතාරයක් නම්, මම එම අවතාරයට බිය නොවන්නේ, සංසාරයෙන්ම සංසාරේ පුරුද්ද හා මගේ පවු පිං පරිදි එම අවතාර බියට හා සංත්රාසයට මා උත්පත්තියෙන් ම හුරු පුරුදු වී සිටිනා නිසාද?

‘.....මෙම ආත්මයේ දී මම ලාංකිකයෙක්මි. මම මගේ දැන දිහා බලමි. මා අවට සිටින අයට වඩා සුදු වුවද ඇගේ කය හා සසඳන විට, මම තලඵලලූ තරුණයෙක්මි. එසේ නමුදු, මගේ මව සහ ගමේ ඇත්තෝ මට “සුදු මහත්තයා” යැයි කීහ. මගේ දෑස මට ද හොරා නැවත ඇගේ තීක්ෂණ බැල්ම තුල ගොනුවෙයි. එතෙකුදු, මගේ පරම්පරාවෙන් හික්ම වුණු කය හා සිතිවිලි ඔස්සේ මගේ බැල්ම හා ආරම්භණය අතරමං

වෙයි. මගේ බුඩිය මට මහා වදයකි. මගේ හෙල හැදියාව මට මහා වදයකි. පුනර්භවය පිළිබඳව ද, කර්මය පිළිබඳව ද, මා උගත් සියලු දෑ, මගේ පරම්පරාවෙන් උකහාගත් දෑ, ම සිත තුළ වේදනාවක් ඇති කරයි.

එතෙකුදු, මෙම විපිළිසර භාවය තුළ මට ඇය හඳුනා ගත හැක. ඇ නිතර නිතර ම, අප හුදකලා වූ සෑම මොහොතකම, මගේ ඇඟිලිවලින් ඇයගේ රන්වන් හිස කේ අතගාවා ගැනීමට ආසා කළ බව ද මට කෂණයකින් මතක් වෙයි.

ඇ ඉතා හෙමින් හෙමින් සංසුන් ව මගේ පුංචි තනපුඩු ඇඟිලි තුඩකින් පිරිමදියි. මගේ අතගෙන ඇඟිලි විහිදුවා ඇගේ හිසකේ අතර තබයි. මම ඇගේ ආසාව දිගින් දිගටම මගේ ඇඟිලි තුඩින් සංතෘප්තිය කර ගෙන යමි. එය සැනසුම්දායක, නිහඩ, ඉතා ම නිහඩ, ලෙංගතු ආලිංගනයකි. හදිසියේම ගෙතුළින් අපේ දරුවා හඬන හඬ ඇසේ.....

‘.....ඇ වහා නැගිට යයි. දරුවාගේ ළතෝනිය ඇය ද මා ද අතර දුරස්ත භාවයක් ඇති බවට ඉඟියක් ගෙනහැර පායි. එතෙකුදු එම දරුවා ඇගේ ද මගේ ද දරුවා ය.....

ඇ මා දිහා බලා ගෙන ම වයින් බෝතලය ගෙන තවත් මඩුවක් දෙකක් අප ගේ නග්න කය පුරා පුරවයි. එකිනෙකා ගේ දෑසෙහි ධියානගතව ම අපි මඩුවක් තොල ගාන්නෙමු.

ඉන්පසු කල්පයකට, ආත්ම ගණනාවකට පසුව මගේ දෑස ඇගේ නිල් ම නිල් ම පාට ගැඹුරු දෑසට ග්රහණය කොට ගෙන ම හෙමින් හෙමින් ඇ නැගිට ආවාය. ඉතා සෙමින් මගේ උකුලෙහි වාඩි වූවාය. ඇ අවතාරයක් නොවෙයි. ඇගේ කලවා වල බරද, දෙනොලෙහි හා ලපැත්තේ ශාරීරික කාර්පහස ද සත්යටද වඩා වියවාහාරික සත්යයක් වශයෙන්ම මට දැනෙන්නේ ය.....

‘.....ඉන් පසු මට මතක මෙපණකි. එලිවන තුරා අපි ඉතා ඇත අතීතයක වසර ගණනාවක් පුරා එක්ව වැළඳී රාත්රි ගණනාවක සොම්නස, දොම්නස, එක්සිත්ව ආවර්ජනා කළෙමු. සුබ, දුඃඛ, වේදනාවන්ගෙන් ද, සොම්නස් සහගත, දොම්නස් සහගත සුසුම් කෙළකෝටියකගෙන්ද, අප්රමාණ වූ, අතීතය වූ, කායික, මානසික ලෝකයක අපි තනිවීමු. එක් වූයෙමු. වෙන් වූයෙමු. දහඩිය සාගරයක් මැද පොර බැදූයෙමු. කිසියම් කාමරයක් තුලින් දරුවෙකු හඬන හඬ මට නැවත නැවත ඇසෙයි..... ඒ අතර’මා අවදි වූයේ කල්ප ගණනාවකට පසුවය. එලිමහනේ පකෂීන් පමණක් නොව කුරා කුහුඹීන් ද, ගී ගයන කොඳුරන හඬ මම අසා සිටියෙමු. මේ සියලු ශබ්ද ගව් ගාණකට එහා සිට බොද වී ඇසෙන්නා සේය.

මෙය පාඨ බංගලාවකි. හැන්දෑවේ මෙම කාමරය තුල විදුලි පහනක් දැල් වී තිබුණා මතක ය. බිත්ති වලට උඩින් පියස්සට යටින් හිරු රැස් පමණක් මේ වන විට කාමරය තුලට ගලා විත් මන්ද ආලෝකයක් දල්වයි. මම වහා ඇදෙන් නැගිට බලමි. ඇඳ ද, ඇඳ රෙදි ද, මුළු නිදන කාමරය ද අවුල් සහගත ය. මම ද, ඇය ද ආත්ම ගණනාවකට නො වින්දා වූ සියලු තෘෂ්ණාවන් එක රැයක දී සමනය කර ගන්නට පොර කා තිබුණා සේ ය.

මම බොහෝ වෙලාවක් සිහි එළවා ගන්නට තතනමින් එලෙස සිටියෙමි. නිශ්චලව සිටියෙමි. ඉන් පසු ගේ පුරා ඇවිද ගියෙමි.

ඉන්පසු ගෙයිපුරා ඇවිද ගියෙමි. සන්ධ්‍යාවේදී අප බිව් වයින් බොතලය එලෙසින්ම තිබේ. එහි හතරෙන් තුනක් ම ශේෂව ඇත. වයින් විත් දෙක දෙපස වෙයි. ඇගේ විතෙ හි අඩියෙහි තවම වයින් ස්වල්පයක් ශේෂව ඇත.

සියලු දොර ජනේල අගුළු ලා වැසී ඇත. මම ඉස්සරහා දොර වෙත ගියෙමි. දොර ඇතුළත අගුලෙහිතුරු කැරැල්ල තිබේ. ඇ දොර වසා එළිමහනට ගියා වද්දැයි මම සිතමි. දොර අගුළු දා වසා ඇත. ඇතුළෙන් – ඇතුළතින් අගුළු දා කෙනෙකු දොරෙන් පිටවන්නේ කෙලෙසක ද?

‘.....මාස හතරකට පසු මම පුද්ගලික ලියමනක් ලදිමි. එය ලියා තිබුණේ දඹදිව පැරණි සාරානාත් හි සිටයි. එහි මෙසේ කෙටියෙන් සඳහන් විය.

“මම ඔබගේ ද මගේ ද දරුවාගෙන් ද ගැබ්බරව සිටිමි. මෙහි නිවාඩුවක් ගත කරන ආචාර්යය ක්‍රෙයිග් හා ඔහු ගේ බිරිඳ මට හොඳින් සලකනවා. මං ආයින් ලංකාවට එන්නේ නෑ – හැකිනම්, ඔබ ඔබගේ අධ්‍යාපනය කෙළවර අයර්ලන්ට එන්න. මගේ ලිපිනය ඔවුන් ඔබ ට දේවි. දෙවි පිහිටයි. මීට, ක්‍රිස්ටින්-”

P.S. (පසුව ලියමි)

මට ලංකාවට එන්නට නැවත නැවත හිතූණේ මන්දැයි මං දැන් දන්නවා. මං වයස දහයේ හිට ම දුටුවේ ඔයා ගේ පුංචි දූපතම යි.....හිනෙන්.....භූගෝලය ඉගෙන ගන්නා කාලයේ, ලොකු ලොකු මහාද්වීප රටවල අතර මා සෙව්වේ ඔයාගේ පුංචිම පුංචි දූපතයි.....මගේ සිතියම් පොත්වල ඔයාගේ දූපත ඉතාම පටු තිත්තක් විදියට ඔය තරම් ඉතාම පුංචි විධියට තියෙන බවක් මට හිතූණේ නෑ. පුංචි වුණත් මං හිතුවේ මගේ රත්තරං ගේ ලෝකය ටිකක් හරි ලොකු දිග පළල දූපතක් විධියට ඇතිය කියලයි.”

29.06.60

P.S... (නැවතද පසුව ලියමි)

“මේ අත් දැකීම ගැන මට ලියුම් ලියන්නට එපා. ඒක හරි වෙහෙසක් වෙයි. ඔයා තවම බෞද්ධ හිංදු දර්ශන හදාරන නිසා ඔයාට ඒක කාල්පනික බුද්ධිමය විනෝදාංශයක් වෙවි. නමුත් මට අවශ්‍ය ඔබගේ ද මගේ ද දරුවා හදන්නයි. බාහිර කරදරයක් නො වුනහොත් මට එය පහසුවෙන් කරගන්නට පුළුවනි. මං ස්වාධීන ගැහැනියක්.....”

“ආචාර්යය ක්‍රෙයිග් ගේ බිරිඳ, ජේන් මා සායනයකට එක්ක ගියා – දරුවෙකු නියතයෙන් ම මගේ ගැබ තුළ පිළිසිඳ ගෙන සිටිනවා – ඒක මට ධෛර්‍යයක් – දැන් මගේ අධිෂ්ඨානයට, ස්ථාවරභාවයක් ලැබී තිබෙනවා.....!”

සාරධා ගේ මංගල්යය

සාරධා ගේ සරණ මංගල්යයට මම සහභාගී වූයෙමි. එදා ඊට මම සහභාගී වූයේ මන්දැයි අද මම පුදුම වෙමි.

උදේ ම නවයට වැදගත් සාකච්ඡාවක් යෙදී තිබුණි. කොළඹ නගරයේ පෝලියෝ රෝගය නැවත හිස ඔසවන බවට බලගතු සාකච්ඡා වාර්තා වී තිබුණ හෙයින්, එක්සත් ජාතීන්ගේ ළමා අරමුදලේ ශ්රී ලංකා කාර්යාලයේ මෙම සාකච්ඡාව පැවැත්විණි. ජරජා සෞඛ්ය භාර වෛද්යවරුන්ගේ, උපදේශකයින්ගේ, සාත්තු සේවිකාවන්ගේ සංඛ්යාලේඛණ, වගු සටහන් හා දත්තයන්ගේ අවසාන නිගමනය වශයෙන් අවුරුදු හයකට වරක් පෝලියෝ රෝගය හිස ඔසවන බව පෙන්නුම් කොට තිබුණි. මෙම සටහන් හා නිගමන කුඩා දරුවන්ගේ අත් පා අතර පිළිසිඳ ගැනීම වැළැක්වීම ආපේ සාකච්ඡාවේ අරමුණ විය. මගේ වගකීම වූයේ, සන්නිවේදන මධ්යය ඔස්සේ මුඩුක්කු පැල්පත් වල ජීවත් වන ඔවුන් වෙත මෙම රෝගය පිළිබඳව අනතුරු හැඟවීමයි. මම කිසිදාක සංඛ්යාලේඛණ, වගු සටහන් හා දත්ත කියවීමෙන් කිසියම් ම ආකාරයක හෝ රසයක් හුත්ති නො විඳිමි. එසේ වුවද එදා නම් පිදුරු වැනි නිරස සංඛ්යාලේඛණ තුළ, ගැබ්ව ඇති අර්ථාන්ත නිගමන පිළිබඳව දිගින් දිගටම විස්මයට පත් වූයෙමි. කම්පාවට හා ශෝකයට පත්වූයෙමි.

සාකච්ඡාව අවසානයේදී, දහවල් එකොලහ හමාරට පමණ මම මගේ කාර්යාලයට පැමිණියෙමි. එන අතර මහ දී හැම දා පුරුදු පරිදි බරැන්ඩ් භාගයක් මිලදී ගනිමි. පළමුවන බරැන්ඩ් වීදුරුව තොල ගාමින් සිටියදී මගේ ලේකම්වරිය දින පොත ද ගෙන මා ඉදිරියෙහි පෙනී සිටියා ය.

“මොකද ඉන්ද්රාණි?”

“සර් ට හවස දෙකට වැදගත් උත්සවයකට සහභාගී වෙන්නි කියෙන්නවා.”

ඇ තතනන්නේ, අඩුවෙන් මත් පැන් ගත යුතු යැ යි මට යෝජනා කිරීමට ය.

“වැදගත් උත්සවයක්?”

“ඔව් සර්. මහල් ගෙදරක්!”

“මහල් ගෙදරක්? ඉන්ද්රාණි දන්නවනේ මං කවදාවත් අව මහල් මහල්වලට සහභාගී නොවන බව!”

“නමුත් සර්, මේකට නම් යන්නම ඕන කියලා සර්මයි ඩයරියේ ලියන්ටම කීවේ! මෙන්න කාඩ් එක!”

ඉතා අලංකාර ලෙස මුද්‍රණය කරන ලද සුභ මංගල්‍යාරාධනාවක් ඉන්ද්‍රාණි මගේ දෑස ඉදිරියේ දිග හරියි.

“සාරධා වම්මුගම් – සරත් වික්‍රමසිංහ”

සාරධා.....සරත්.....මම ඔවුන් ගේ නම් ඔස්සේ කිසිවක් සිහිපත් කොට ගැනීමට මහත්සි වෙමි.
“සරත්” නම් ඔස්සේ බොහෝ දෙනෙකු මට මතක් වේ. සාරධා.....? ඇමෙරිකානු තානාපති කාර්යාලයෙන් ආරාධනාවක් ලැබ මා සහභාගී වූ සාදයක් මට මතක් වේ. එහිදී මට සාරධා මුණ ගැසුණා මතක ය. ඇ ඇමෙරිකානු ජාතිකයෙකු හා විවාහ වී සිටියා ය. මට සාරධා වශයෙන් මතක් වන්නේ ඇ පමණකි. සමහර විට ඇ මට හඳුන්වා දුන් ඇමෙකානු ජාතිකයා සමග සැබැවින් ම ඇ විවාහ වී නොසිටියා වන්නට පුළුවන. ඇ වම්මුගම් බව මට කොහොමටවත් මතක නැත. ඇ ද්රවිඩ විදියට ඉංග්රීසි උච්චාරණය කෙළේ නැත. කොළඹ හැදී වැඩුණු ඇතැම් ද්රවිඩ අය ගේ උච්චාරණයේ ද්රවිඩ ගතියක් මිශ්ර නොවන වගද ඒ අතර මගේ කල්පනාවට එයි.

කොහොම වුණත් මෙබඳු මඟුල් ආරාධනාවක් නොලැබුණු බව ඉන්ද්රාණිට කියන්නේ කෙලෙස ද? ඇගේ අතේ සත්‍ය ආරාධනාවක් පැහැදිලිවම තිබේ.

“මං ඇඳු සුට එක්ක මැදලා තිබ්බා – සර් – ගිය වතාවේ එංගලන්තෙන් ගෙනාපු නිල් පාට සුට එක!”

“තැග්ගක් නම් අරන් තියන්න අමතක වුණා රූපියල් පන්සියක් විතර ඇන්විලොප් එකක දාලා දෙන්න – මෙන්න සල්ලි. ඇන්විලොප් එකේ මම ලියලා තියෙනවා සර්ගේ නම. එහෙම හොඳයි නේද?”

ඇ ලියුම් කවරය මේසය මත තබයි.

‘.....බොහෝ වෙලාවකට පසු ඉන්ද්රාණි නැවතත් මගේ කාමරයට ඇතුළු වූවාය. මම පුදුමයෙන් බලා සිටිමි. ඇ ඉතා අලංකාර මම් ගැවසුණු සාරියක් ඇඳ සිටියා ය. හිසකේ අමුතු මොස්තරයකට බැඳ ගෙන සිටියා ය. ඇ උදේ වරුවේ සිටියේ වාම් ගවුමක් ඇඳගෙනය. කොණ්ඩය කරල් දෙකක් වන්නට ගොතා ගෙන ය.

“මොකද මේ?”

කියලා මං හිතුව.....”

ඇ විළියෙන් මෙන් පැකිළෙයි – කවදාවත් නැතිව රෝස පැහැයෙන් දෙනොල් ද ගා ගෙන ඇත. නිය ද රෝස පැහැයෙන් පැහැපත් ය. රෝස මල් වැටුණු සාරියක් භාරත ක්රමයට හැඳ සිටී.

“ඇයි සර් – එදා කීවේ මාත් එක්ක පාටියකට යන්න හරි ආසයි කියල – අනික හැම දෙනාම ජෝඩු පිටින් ගිහින් ඉන්න කොට සර්ට හරි තනිය කියල කීවේ.”

එසේ කීවේ කවදා දැයි සිහිකොට ගැනීමට මම තතනමි.

“බ්ලා හිටපු වෙලාවක ද එහෙම කීවේ!”

ඇ විළිබරව සිනාසෙයි. ඒ අතර මගේ දෑස මහත් ඕනෑකමින් ඇගේ සිරුර දිහා බලයි. ගවුම් ඇඳගෙන සිටිනවාට වඩා සාරිය ඇන්දාම ඇ වඩාත් ලස්සණ ය. නැඹ විවෘතව තිබෙන සේ ඇ සාරිය හැඳ සිටිය ද කොහොමටත් ලස්සන ඇය භාරත සාරිය හැඳ සිටින අද කවදාටත් වඩා ලස්සනය. සාරිය නොව, කිසියම් හේතුවක් නිසා, ඊට යටින් වූ ඇගේ හැඩ වැඩ මගේ අවධානයට විවෘත වේ.

“සර් ඉක්මණට ඇඳ ගන්නොත් හොඳයි. ඩිරයිවර් කියනවා වෙලාවට යන්ඩ බැරිවෙයි කියලා!”

“කොහේද මංගල්යය තියෙන්නේ”

“බේරුවල”

“බේරුවල?”

“ඔව් – බේරුවල රිවර් සයිඩ් හෝටලයේ”

“බේරුවලට කොහොමද පැය භාගෙන් යන්නේ”

“ඒක තමයි සර් – මටත් ඇඳ ගන්ඩ වෙලා ගියා”

මම එහෙත් මෙහෙත් මුණ කට සෝදා ගනිමි. අලුත්ම සුටි එක හඳගෙන කාමරයෙන් එලියට ආවෙමි. කාර්යාලයේ කිසිම සේවකයකු නැත.

“ඔක්කොමලා අද නිවාඩු – ඉන්ද්රාණි කියයි. සියල්ලන්ම එක දවසෙහි නිවාඩු ගැනීම ස්වාභාවික කාරණ කැ”යි ඇ සලකන්නා සේය.

“අද හොඳ නැකත් දවසක් – හැම දෙනාටම මංගල්යාරාධනා ලැබිලා! “

ඒ අතරේ ඇ මගේ මුණ පුරා බලයි.

“සර් රූවුල කපලත් නෑ නෙ? අපේ – අපේ – ඔහොම යන්නේ කොහොමද වැදගත් මංගල්යකට !,

මම කබාය හා ටයි පටිය ඇඳගෙනම “ඩිරයි ඡේව්” එකක් ගනිමි. ඇ තුවායක් ගෙන කබාය ගසා දමයි. ඉන්පසු අත් බැගය ඇර සෙන්ටි බෝතලයක් ගනී. ඇගේ අතින්ම මගේ හිසේ හා කම්මුලේ සෙන්ටි තවරයි. මම විශ්මයට පත්වෙමි. ඇ කවදාවත් මෙසේ මගේ සිරුර ස්පර්ශ කොට නැත. වමනේ ගිය දිනක මගේ පිට ඇතුල්ලුවා යම්තම් මතකය.

කාර්යාලය වසා දැමූ අපි ගේට්ටුවෙන් පිට වූයෙමු. රියදුරු සෝමපාල වාහනය අසල වෙයි. තවත් පුද්ගලයෙක් විය. ඔහු පිටුපස දොර ඇර බලා සිටී. සාමාන්යයෙන් මා ගමන් කරන්නේ ඔහු සමග ඉස්සරහ ආසනයේය. අද පමණක් පස්ස ආසනයේ වාඩි ගන්නා ලෙස ආරාධනය කරන්නේ මන්ද? මේ ගැන පුද්ගල වන අතරම මම ඔහුට අවනත වුවා සේ පළමුකොට ඉන්ද්රාණිට ඇතුළුවන්නට ඉඩදී ඇයගාව පිටුපස ආසනයේ වාඩිගනිමි. දොර වැසූ පසු පිවිවමල් සුවදක් අතර, මම ගොනු වීමි. මෙයද ඉතා අස්වාභාවික යැයි මට සිතේ. ඇගේ දෙතොල් නිය හා සාරියද රෝස පාටය. මගේ ඇගෙන්ද ඇගේ සිරුර පුරාද, වාහනය වන්නේ පිවිවමල් සුවදකි. මටත් නොදැනීම පුරුද්දට වගේ සිගරට්ටුවක් හා ගිනි පෙට්ටිය මගේ අතේ විද්යමානවය. පිවිවමල් සුවද විසිර යතැයි බියෙන් මෙන් මම දුම්වැටිය නොදල්වා සිටියෙමි.

සෝමපාල ඉතා වේගයෙන් එය පදවයි. කිසියම් නුහුරු ගතියක් මට දැනෙන්නට වෙයි. හැමදාම ඉදිරි ආසනයේ ඉඳගෙන යන මට අද දැනෙන වෙනසට හේතුව පිටුපස ආසනයේ ඉඳගෙන යාම යැයි සිතන්නට වැයම් කරමි. ඉන්ද්රානි සමඟ යාම දැයි විටෙක මට සිතේ. ඇ මගේ හඳුනාගෙන වගේ මෙසේ කියයි.

“සර් රූයි මායි මෙහෙම යනවා කවුරු හරි දැක්කොත් මොනව හිතයිද දන්නේ නෑ” ඇ සෝමපාලට අහෙතියි මගේ කනට කොඳුරයි. අගේ ප්රශ්වාසය මගේ කනට කිතියකි.

“මොනව හිතන්නද ? මම සිතමි. කිසියම් දෙපාර්තමේන්තුවක රජයේ සේවකයින්ට නම් මෙහෙම යන්නට වරමක් නැත. අප වැඩ කරන්නේ එක්සත් ජාතීන්ගේ ළමා අරමුදලට අනුබද්ධ කාර්යාලයකය. දෙපාර්තමේන්තු රෙගුලාසිවලින් අපි බැඳී නොසිටිමු”

“ඒ වුනත් සර් මගේ බොස් ! මම සෙක්රටරි ! නීතියක් නැතත් විනය නීති තියෙනවා නේද? සාම්ප්‍රදායිකව අප පිළිපැදිය යුතු !”

“ඒ වුනත් ඉන්ද්රාණි ම නොවෙයි ද මේ ගමනට ලැස්ති වුනේ ?”

මොරටු පාලම අසල අපේ වාහනයට නතරවීමට සිදුවිය. මගුල් රිය පෙරහරක් පාලම දිගේ එමින් තිබේ, ඉස්සරහ බෙන්ස් රථය සරසා ඇත. ඉන්ද්රාණි ඒ රියට එබී බැලුවාය. මනාල යුවල මට මනාව නොපෙනේ. ඇය රිය වෙත නැවී සිනාසුනාය. සිනාසෙන අතර, ඇගේ වම්අත මගේ අතෙහි තැවරෙයි. මා දිහා නොබලාම ඇය මගේ අතැහිලි තදින් මිරිකුවාය. ඊළඟට මගේ මුණ බලා දෑස පුරා සිනාසුනාය. ඇ නැවතත් මිරිකා වි යැයි බලාපොරොත්තුව මෙන් මගේ අත තාත්තුවා වෙයි. ඇය එසේ කලේ නැත. ඒ වෙනුවට මගේ ටයි පටිය දිහා බලා හිඳගෙන සිටින ආකාරය වෙනස් කොට හැරී ටයි පටිය දැනින්ම සකස් කළාය. ලේන්සුව ගෙන නිකට පිසදා ගත්තාය.

බේරුවල හංදියට ලඟාවන විට සවස හතර වී තිබුණි. “දෙකට කීවට මගුල් පාටියක් දෙකටම ඉවර වෙන්නේ නැත” ඉන්ද්රාණි කියයි.

“කොහෙද සර් පාටිය තියෙනවා කීවේ?” සෝමපාල වාහනය නවත්වා අසයි.

“රිවර් සයිඩ් හෝටලේ”

පාර අයිනේ සිටි කිහිප දෙනෙකුගෙන්ම එම හෝටලයට යන පාර කොහෙදැයි ඔහු ඇසුවේය. එහෙම හෝටලයක් බේරුවල නැත. ඉන්ද්රාණි නැවත නැවතත් මගුල් ඇරයුම් පත කියවා බැලුවාය.

“මේකෙ තියෙන්නේ රිවර් සයිඩ් හොටෙල් බේරුවල කියල තමයි. පොලිස් කාරයෙකුගෙන් අහන්ඩ ! නැත්නම් කඩේකින් අහන්ඩ පාරේ යන මිනිස්සු පිට පලාත්වල අය වෙන්ඩ පුළුවන්”

සෝමපාල රථයෙන් බැස කඩ කීපයකටම යයි. පොලිස් කොස්තාපල්වරියන් දෙදෙනෙකු සමගද කතා කරයි. හිස සලමින් තමාටම කතා කරගනිමින් පැමිණෙයි.

“සර් රිවර් සයිඩ් කියල හෝටලයක් නැත මෙහෙ, අර කඩේ තේ බිබි හිටපු ලියුම් බෙදන පියොං කෙනෙක් කීවා. එහෙම නම තියෙන බංගලාවක්වත් නෑ කියල. “රිවර්නා” කියල නම් ටුවරිස්ට් හෝටලයක් තියෙනවලූ තව හැතැක්ම කාලක් විතර ගියාම”.

“හරි වැඩේනේ මේ කාඩ් එකේ නම් තියෙන්නේ රිවර් සයිඩ් කියලා මේ දෙකේම තියෙන්නේ එහෙම. හොඳයි රිවර්නා වලටත් ගිහින් බලමු”. අගේ කටහඬෙහි අවිනිශ්චිත භාවයක් ගැවී තිබුණි.

“රිවර්නා” හෝටල් භූමියේ රියගාලෙහි මගුල් රථ කිහිපයක්ම නතර කොට තිබුණි. මහත් හරසරින් අප පිළිගත් සේවකයෙක් පිළිගැනීමේ නිලධාරිණිය වෙත කැඳවාගෙන යන ලදි. මගුල් ඇරයුම් පත ඇයට පෙන්වමින් ඉන්ද්රාණි යමක් කතා කළාය. මම ආලින්දයෙහි වූ විසිතුරු බැලුවෙමි. එහි වූ අපූරු හෝරා යන්නරය මගේ සිත් ගත්තේය. එය අත්තර් ජාතික හෝරාවකි. ලන්ඩන් නගරයේ වේලාව උදේ 12.30 බව එහි සටහන්ව තිබේ.

“මේක වැරදීමක්ලෑ, මේ පළාතෙවත් නැහැල්ලෑ මේ වගේ නම තියෙන හෝටලයක් බෙන්තොට නම් තියෙනවලෑ “රිවර් ඉන්” කියල එකක්” ඉන්ද්රාණි මහත් සංවේගයට පත්ව ඇත.

“මේක කාගේවත් සරදමක්ද? අනික සාරධා කියලා බඳින්න හිටපු කෙනෙකුත් මං දන්නේ නැහැ. සරත්ල නම් කිහිප දෙනෙක්ම මං දන්නවා”.

මම නැවත මංගලාරාධනා පත්රය බලමි.

මේ තියෙන්නේ ටෙලිපෝන් නොම්මරයක් ! දුරකථනය..... මං කියන්නම් ඉන්ද්රාණි ගිහිල්ලා අහන්ඩ සරත් සහ සාරධා කියන දෙන්නා අද මෙතන බඳිනවද කියලා – අපි දැක්කෙන මහල් කාර් නවත්තල තියෙනවා. අර ඇහෙන්නේ බැන්ඩ් සංගීතයක්. චෙක් කරන්ඩ”.

මේ වර ඇ සිනා සෙමින් මා වෙත ආපසු පැමිණියාය.

“සර් – මේ නොම්මරේ මේ හෝටලේ ටෙලිපෝන් නොම්මරයමයි, අනික මේ හෝටලේ තියෙනවා සාමාන්යයෙන් වෙඩිංස් ගන්න ශාලා තුනක්. එකක නම ‘Fairylana’. අනික ‘Wonderland’. තව ශාලාවක් තියෙනවලෑ ඒකේ වෙඩිංස් ගන්නේ පිටරට හිප්පියොලෑ. ඒකට කියන්නේ ‘The Pub’. කියලලෑ !,

ඇ මගේ මුහුණ පුරා සිනාසුණාය.

මම ඉන්ද්රාණි සමග එම හෝටලයේ සියළු මගුල් උළෙලවල් තිබූ ශාලාවලට ගමන් කළෙමි. එහි කිසි තැනක සාරධා හෝ සරත් හෝ නොසිටියහ.

මම නැවත එම හෝටලයේ ආපන ශාලාවට පැමිණියෙමි. මම ඉන්ද්රාණි සමග එතැන හිඳගෙන සිටිමි.

අප ඇතුල් වන විට එහි විදේශිකයින් පස් දෙනෙක් වාඩි වී සිටියහ. සියළු දෙනාම ඉන්ද්රාණි දිහා හැරී බැලූහ. දිගින් දිගටම බලා සිටින්නට වූහ ! ඔවුන්ට ඇය දිහා නොබලා නොසිටිය හැක්කා සේය. ඉන්ද්රාණි ඒ තරමටම පියකරු යැයි මට සිතූණි. ඇය දිහා කැදර විදිහට ඔවුන් බලා සිටීම අශෝභන ක්රියාවකැයි මට සිතේ. මම බැරන්ඩ් දෙකක් ඕඩර් කලෙමි.

මම ඇ දෙස බැලිමි. ඇ සඳහා පළතුරු යුෂ බඳුනක් ඇණවුම් කිරීමට මට සිතේ. මා මව්නයට පත්කරමින් ඇ මෙසේ කීවාය.

“මට කුල් ස්ටවුට එකක් ! නැත්නම් බියර් !,

“ඔයා බියර් බොනවාද ?” මම විශ්මයෙන් අසමි.

“නෑ – අද හිතුනා”

හෝටල් සේවකයෙක් අප වෙත එයි, ඔහු ලියුම් කැල්ලක් මගේ අත තබයි. එය සෝමපාලගේ ලියුමකි.

“සර් හෙට උදේ 8.30ට මං එනවා”

“What the bloody hell”. මට කියවුනේ කොපයෙනි.

“කවුද මේ මිනිහා අපහූ යන්ඩ කීවේ? මගේ සල්ලිත් කබි හෝල් එකේ.”

ඉන්ද්‍රාණි කිසිම අමුත්තක් නුවුවාසේ සිනා සෙයි. බීර විදුරුවක්ම එක දිගට හිස් කරයි. කහී.

“මම හිතුවට වැඩිය සැරයි නේ!”

දෙවැනි බරැන්ඩිය වහා මගේ හිස අවුල් කළේ යැයි සිතේ. සිවිලිමේ ඇති විදුලි බල්බ සහිත කලා භාණ්ඩ කැරකී ගොස් නැවතීන.

තව සේවකයෙක්ද පැමිණ අපට ආචාර කළේය. තවත් කාඩ් පතක්, එයද අපවෙත එවූ මගුල් ඇරයුම් පතට සමානය. එහි පිටුපස කිසියම් සටහනක් වේ.

“කරුණාකර අපේ කාමරයට පැමිණෙන්න - නොම්මර 11 සාරධාXසරත්”

මෙතනින් පිටවන්නේ කෙසේද? ගෙවීමට මුදල් නොමැත. මම සාක්කුව අත ගාමි. අපන ශාලාවේ කවුන්ටරය භාර සේවකයා Bartender සිනාසෙමින් බිල් පොතක් මා ඉදිරියේ තබයි. “මෙතන අත්සන් කරන්න සර්!”. බිලෙහි “නොම්මර 11 කාමරය යැයි” සටහන්ව ඇත.

“යන්නම් ඇති මනාල ජෝඩුව හම්බුනා.”

මගේ දෙකකුල් පැද්දෙයි. සේවකයා සමග අපි ගමන් කළෙමු.

කාමරයේ දොර හැර සේවකයා එකත් පසව සිටියි. අප ඇතුලු වූයෙමු.

“ගුඩ් නයිට් සර්!” දොර වැසේ,

මම විශ්මයෙන් අවට බැලීමි.මේසය මත රෝස මලක් සවි කළ කාඩ් පතකි.

“මධු සමයට අපෙන් ආසිරි! සාරධාXසරත්”

ඉන්ද්‍රාණි කිසිවක් නුවුවා සේ ඇඳ වෙත යයි.මෙට්ටය මත රෙදි දෙකක් නවා තිබේ. ඇ එය දිග හැර ඔසවා බලයි.

සුසිනිඳු රෝස පාට දුහුල් නයිටියක් - සරමක් -

ඇ ඉතා ජීවිතියෙන් නයිටිය තම ඇඟට තබා බැලුවාය. එය ඇගේ දණ ඉහ දක්වා දිග ය. නයිටිය තු=ළින් ඇගේ රෝස පාට සාරිය පෙනෙයි.

මා තුළ මේ වන විට කිසියම් සැකයක් මතු වී තිබුණි. මෙය ඉන්ද්‍රාණිගේ කුමන්ත්‍රණයක් ද? මෙම සිතිවිල්ල ඔස්සේ පැහැදිලිව සිතීමට ද මට බැරිය. ඇස් විවෘත කළ විගස මුළු කාමරයම බරැන්ඩි මතින් බරමණය වෙයි.

කෙසේ හෝ මා තුළ අනියම් ආසාවක් පැළපයම් විණි. ඉන්ද්‍රාණි මා යටතේ මා හා වසර පහක් සේවය කොට ඇත. මා වැඩ කරන්නේ ඉතා දිළිඳු පැල්පත් මුඩුක්කු වල ය. එහි සේවය මැනවින් ඉටු කිරීම සඳහා, හවස් වරුවේ ද, නිවාඩු දිනවල ද මම වැඩ කළෙමි. ඇය ද සතියකට දින හතක් ම වැඩ කළා ය.

ඇ ඉතා පියකරු ස්ත්‍රියකි. දිගටි අත් පා නිතර මගේ ඇස් වසහ කොට ගනී. ඇ වසර පහක් ම තම රාගී කය හික්මවා ගෙන සිටියේ කෙසේ ද? සාරි රෙදි ගලවා, මෙම නයිටිය හැඳ ගතහොත්, මා මගේ කය වාඩා ගන්නේ කෙසේ ද?

“ටරිං – ටරිං” හදිස්සියේ ටෙලිපෝනය නාද විය.

“හලෝ !”

“හලෝ – හලෝ – ආ සනී – කොහොමද, කාමරය හොඳ ද? මං මේ සරත්. මතක නෑ නේද? කමක් නෑ – අපේ ආරාධනය- මං බොහොම පරිස්සම් වුනා- සනීට පිනසේ නෑ නේද? මං කීවා එයාකන්ඩිෂන් ටිකක් අඩුවෙන් තියන්න කියලා – ඕනෑ නම් වැඩි කර ගන්ඩ. ඕක මේ හෝටලේ තියෙන සැපපහසු වැඩිම කාමරයක් Diplomat Room එකක්. ඔය ජිප් එකේ ඇති කෑමයි, විස්කියි, ඕනෑ දෙයක් කන්ඩ බෝන්ඩ – අපේ ගාණේ ඔක්කොම බිල් !”

මට කිසිවක් කීමට වුවමනා විය. “සරත් – මං දන්නෑ තමුසේ කවුද කියල – මේක හරි අස්වාභාවික...”

“ හලෝ – සාරධා ට ඕනෑලූ ඉන්ද්රාණිට කථා කරන්ඩ !”

මම අප්රාණික වූයෙ මි. ඉන්ද්රාණි රිසිවරය උදුරා ගන්නා ය. ඇ උද්යෝගයෙන් කථා කරයි. එසේ නමුදු ක්රමයෙන් ඇගේ මුහුණ වෙනස් විය. ඇ අදුරු මුහුණින් රිසිවරය තැබුවාය. ටෙලිපෝනය දිහා බලාගෙන තමාට ම කතාකරගන්නවා වගේ කතා කළා ය.

“ ඇයි මොකද?” මම සිහි එළවා ගන්නට තතනමින් අසමි.

ඇ මා දෙස නො බලා ම කතා කරයි.

“ හරි වැඩේ! තාත්තයි අම්මයි මාමයි රිදී නැන්දයි හෙට උදේ එනවලූ – පවුලේ අයට නොකියා බැඳපු එක වැරදියි කියල ඔක්කොම කියනවලූ – නමුත් දැන් මොනවා කරන්ඩ ද? වාරිත්රානුකූල ව ඔක්කො ම එන්වලූ”

මට මේ වන විට බ්රැන්ඩ් බී වගවත් මතක නැතිව ගොස් තිබුණි.

“මොකද ඉන්ද්රාණි මේ කියන්නේ ? අපි බැන්දේ කවද ද? රිදී නැන්දා එක්ක එන්ඩ අපේ අම්මලා තාත්තලා නොවෙයි ද? මොකද්ද මේ කුමන්ත්රණය? හයියෝ..... මං ඔයා එක්ක කොච්චර විශ්වාසෙන් හිටියා ද? මගේ කාර්යාල ජීවිතය ම ඔයා ට පවරලා තිබුණේ – දැන් මොකද?”

“ මට තේරෙන්නේ නෑ සර්!” ඇ බොහෝ වෙලාවකට පසු කියයි.

“ සර් දන්නවා මං සර් ගේ විශ්වාසයෙන් අයුතු ජ්රයෝජන ගත්තෙ නෑ ජී අපි එකතු වෙලා දුප්පත් ළමයින්ට සේවයක් කළා.-”

ඇ නැහී සිට කාමරය වටා රවුමක් ගියා. ශීතකරණය හැරියා ය. එහි වූ බෝතල් හා වෙනත් භාණ්ඩ දිහා බලා සිට, විදුරුවක් ගෙන, විස්කි බෝතලයකින් ස්වල්පයක් වත්කොට මට දුන්නාය. ආපසු ගොස් බීර බෝතලයක් හැර, බොතලය පිටින් ම කට තබා මදින් මද බීවාය. බීම බලාගෙන බොහෝ වෙලා කල්පනා කරමින් සිට, නයිටිය ලෙන නැගිට්ටාය.

“මොනවා කරන්නද ද? මං ඇහ හෝදා ගෙන නයිටිය ඇද ගෙන එන්නම් – හෙට රිදී නැන්දා එයි – පවුලේ නම්බුව බලන්න”

පළමුකොට ඇ හිසකේ මුදා හෙළුවාය. දෙවනුව හැට්ටය ලෙහුවා ය. සාරිය ගලවා දැමුවා ය. දැන් ඇ හැද සිටින්නේ බරෙසියරය හා යට ඇඳුම පමණකි. ඉන්පසු ඇ නයිටිය ගෙන නාන කාමරයට ඇතුළු වූවාය. ඇතුළු වන අතර ඉතිරි ඇඳුම් ද ගලවමින් ගියා ය. හදිස්සියේ ඇ ඉතා අවිනිතව හැසිරෙන්නේ යැයි මට සිතීම. කවදාවත් නැතිව බිර බිව් නිසාද? එතකුණු ඇ බිර බිවේ හැමදා මත්පැන් මට හුරු පුරුදු ගැහැණියක් ලෙස නොවේද? මට කෂණිකව එක්තරා කල්පනාවක් ඇති විය. මා ඇ පිළිබඳව දන්නේ කාර්යාලයේ කරන කියන දෑ තුළින් පමණකි. එයින් පිටත ඇ කුමක් කළාද? කෙසේ හැසිරුණා ද? මම කිසිවක් නොදනිමි. දිනපතාම දිවා කාලය කාර්යාලයේ ගත කළ බව ඇත්ත ය.

ඒ සමඟ ම මම හිතියෙන් සන්නිරාසයෙන් නැගිටිටෙමි. ඇ විලාප දිගෙන නාන කාමරයෙන් එළියට පැන්නා ය. ඇ සම්පූර්ණයෙන් නග්න ය. ඇ මා දෙස නො බලා නාන කාමරය දිහා බලා ගෙන වියරුවෙන් කෑ ගාන්නී ය.

“සර් – සර් – ටබ් එකේ කවුද කෙල්ලෙක් – මරා දාලා.”

මම ඒ මේ අත විසිවෙමින් වත්තම් වෙමින් ගියෙමි.

සියල්ල වටහා ගැනීමට මට මොහොතක් ගත විය. විසිරන මත්පැන් මතය සමඟ සියල්ල ක්රමයෙන් මගේ දෑසට පැහැදිලි වන්නට විය.

එතැන මළ මිනියක් නොවීය. සාරධා කරවටක් දියෙහි ගැලී කිරිගරුඬ නාන බේසමෙහි හාන්සි වී සිටියා ය. මගේ මුහුණ පුරා ඇය සිනාසුණා ය.

You remember me? Don't you?”

“මාව මතක නේ ද? ඇයි මේ බය වෙලා වගේ – මාව මතක නැද්ද?” ඇ නැවත සිනාසෙයි. “ හොඳට මතක් කරලා බලන්න!”

වහා මම ඇය හඳුනා ගත්තෙමි.

ඉන්පසු ඉන්ද්රාණි, මට කිසිම ආකාරයකින් හෝ ජර්ශනයක් වූයේ නැත.

—උපුටා ගැනුම බාවනාව කෙටි කතා සංග්රහයෙනි—

